
RUIMTELIJKE ONDERBOUWING DWARSHASPEL 15 TE ZEVENHUIZEN

UITBREIDING VARKENSHOUDERIJ

Status: Definitief
Datum: 10 december 2014

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Locatie	1
1. 3. Planologische regeling	2
2. PROJECTBESCHRIJVING	3
2. 1. Huidige situatie	3
2. 2. Beschrijving initiatief	4
2. 3. Landschappelijke inpassing	4
3. BELEIDSKADER	6
3. 1. Rijksbeleid	6
3. 2. Provinciaal beleid	6
3. 3. Gemeentelijk beleid	7
4. OMGEVINGSASPECTEN	8
4. 1. Mer-beoordeling	8
4. 2. Beoordeling omgevingsaspecten	8
5. UITVOERBAARHEID	13
5. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	13
5. 2. Economische uitvoerbaarheid	13
5. 3. Grondexploitatie	13
6. AFWEGING EN CONCLUSIES	15
 BIJLAGEN	
Bijlage 1	Landschappelijk inpassingsplan
Bijlage 2	Beschikking Wet milieubeheer
Bijlage 3	Ecologisch onderzoek

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

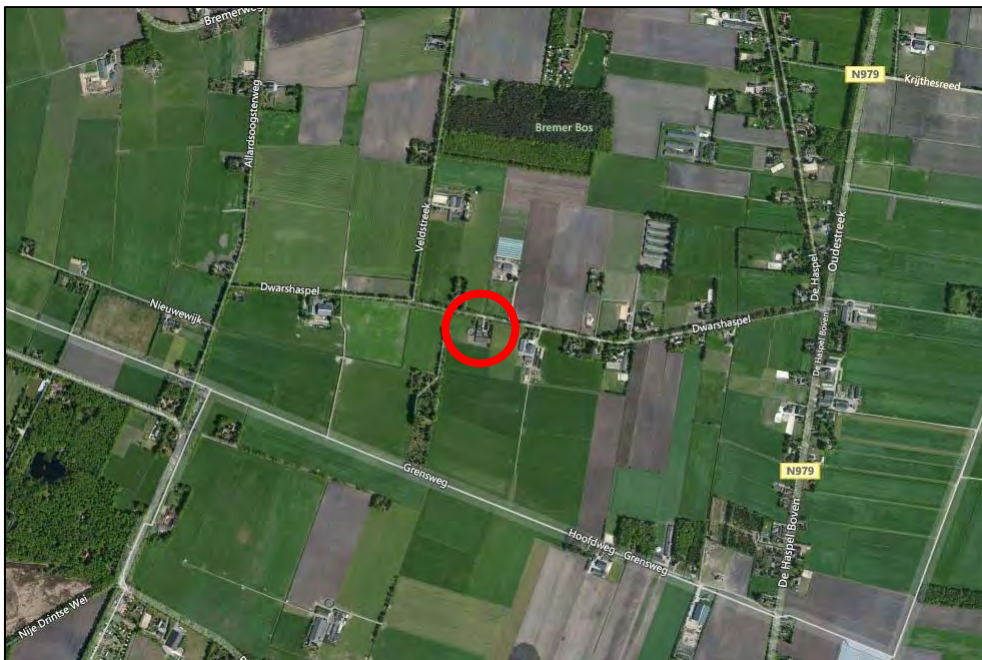
In het landelijk gebied ten zuiden van Zevenhuizen ligt een relatief kleinschalige varkenshouderij. Om te kunnen voldoen aan gewijzigde wetgeving is het vervangen van de huidige stallen door een nieuwe, emissiearme varkensstal nodig. Om dit te kunnen financieren wordt de veestapel daarbij uitgebreid.

De ontwikkeling kan niet op basis van het geldende bestemmingsplan worden vergund, omdat abusievelijk de aanduiding ‘intensieve veehouderij’ niet op de verbeelding is aangebracht (zie paragraaf 1.3).

De gemeente Leek wil in principe medewerking verlenen aan de gewenste bouw. Op basis van de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* (Wabo) kan dit door het verlenen van een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Een voorwaarde hierbij is dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Ter motivering hiervan is een goede ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk. Deze notitie voorziet hierin.

1. 2. Locatie

Het projectgebied betreft het perceel Dwarshaspel 15. Dit perceel ligt op ruim drie kilometer ten zuiden van Zevenhuizen. Figuur 1 geeft de ligging van het projectgebied weer.

Figuur 1. De ligging van het projectgebied

1. 3. Planologische regeling

Het bedrijf is planologisch geregeld in het bestemmingsplan *Buitengebied Leek*, dat is vastgesteld op 17 maart 2010. Het heeft hierin de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf 1'. Deze bestemming beslaat een oppervlakte van één hectare (125 bij 80 meter), waarbinnen een oppervlakte van 0,5 hectare aan agrarische bedrijfsbebouwing ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf is toegestaan. In de aangevraagde situatie past de bebouwing van de varkenshouderij binnen het bestemmingsvlak en ook binnen een oppervlakte van 0,5 hectare.

Een intensieve veehouderij, zoals een varkenshouderij, is alleen toegestaan wanneer een bedrijf als zodanig is aangeduid. Ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan was de varkenshouderij (vergund) aanwezig. De aanduiding is dus abusievelijk niet opgenomen en het bedrijf is daarmee onder het overgangsrecht gebracht. Hierdoor is de uitbreiding van de varkenshouderij in strijd met het bestemmingsplan en kan de bouw van een nieuwe stal ten behoeve daarvan niet worden vergund.

2. PROJECTBESCHRIJVING

2. 1. Huidige situatie

De ontwikkeling vindt plaats aan de zuidzijde van de Dwarshaspel. Dit is een smalle landweg die tussen de Allardsoogsteweg en De Haspel ligt. Aan de Dwarshaspel ligt een ruim opgezet bebouwingslint. Dit lint bestaat voor wat betreft het westelijk deel vooral uit agrarische bedrijven. Aan het oostelijk deel liggen vooral woonpercelen.

De omgeving karakteriseert zich als een grootschalige agrarisch gebied, waarin akkerbouwgronden en graslanden elkaar afwisselen. Het gebied is vrij open. Wel is sprake van laanbeplanting langs de wegen en enige erfbeplanting. Dit laatste is vooral het geval op de woonpercelen.

Rondom het projectgebied liggen twee woonpercelen (ten noordwesten en zuidwesten) en een grondgebonden veehouderij (aan de oostzijde). Het onderhavige bedrijf betreft een kleinschalige varkenshouderij. Voorop het perceel staat een boerderij uit de jaren '60 van de vorige eeuw, die als bedrijfswoning dient. Daarnaast staat een berging. Achterop het perceel staan drie varkensstallen. Deze hebben een totale oppervlakte van circa 800 m². Ten westen van de stallen staat een voederopslag.

Een luchtfoto van het bedrijf is weergegeven in figuur 2.

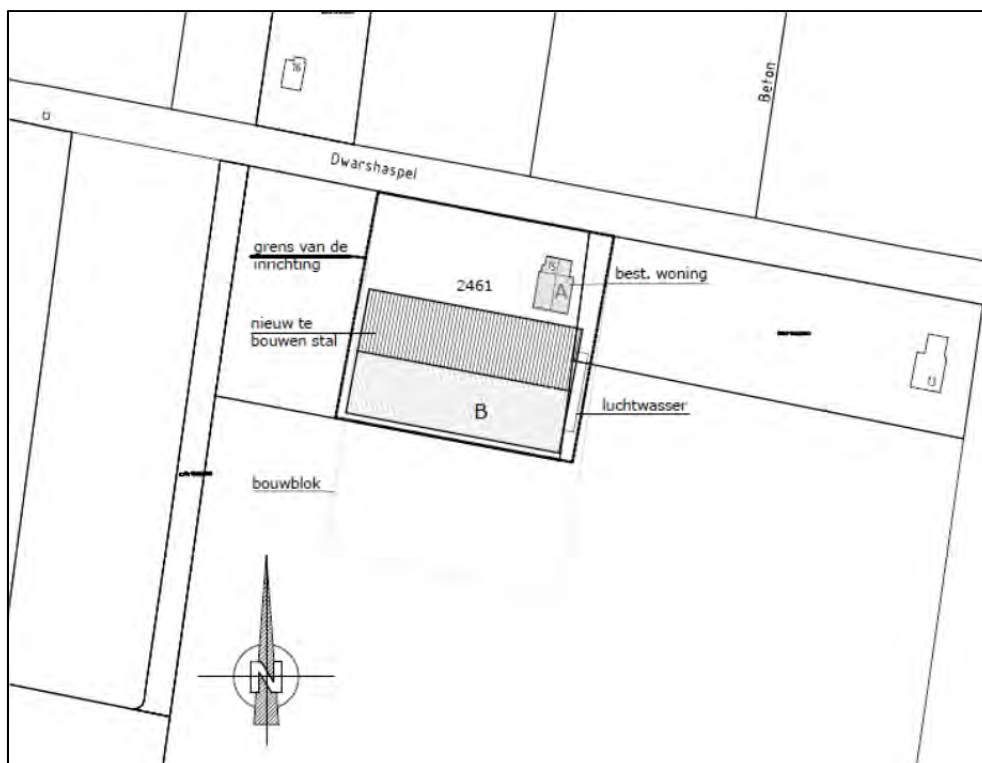

Figuur 2. Luchtfoto projectgebied

2. 2. Beschrijving initiatief

Het bedrijf moet voldoen aan het *Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting)*. Dit besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn. De huidige stallen voldoen hier niet aan en kunnen redelijkerwijs ook niet emissiearm worden gemaakt. De stallen zullen daarom vervangen moeten worden. Om dit te kunnen financieren vindt daarbij een uitbreiding plaats.

Het initiatief betreft het slopen van de bestaande stallen en de voederopslag en het bouwen van een nieuwe stal ter plaatse. Deze stal heeft een footprint van 43 bij 75 meter en een goot- en nokhoogte van 3 en 11 meter. De gewenste inrichting van het bedrijf is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Gewenste situatie projectgebied

2. 3. Landschappelijke inpassing

Landschappelijke inpassing is een belangrijk aspect bij de bouw van nieuwe stallen in een relatief open landschap. Voor de inpassing van het erf en de nieuwe bebouwing in het landschap is een inpassingplan opgesteld door stichting Libau. In dit plan is rekening gehouden met de structuur van het landschap, de ontsluiting en een evenwichtige ordening. Het inpassingsplan is opgenomen in bijlage 1.

Voorop wordt gesteld dat door het ruimen van een aantal bouwwerken een minder rommelig beeld ontstaat. Echter, de nieuwe bebouwing is groter dan de bebouwing die in de omgeving voorkomt. De grotere maat kan in grote mate teniet worden gedaan door het 'opknippen' van de lange lijnen en grote volumes met behulp van opgaande beplanting. Daarnaast bestaat de wens om het doorzicht vanaf de overburen en de doorzichten langs het bedrijf vrij te houden.

De landschappelijke inpassing die uit de overwegingen volgt komt neer op de volgende ingrepen:

- Aanleg semi-transparante singel aan de westzijde
- Verplaatsing ingang naar voorzijde over reeds bestaande dam
- Vormgeving voorzijde
- Plaatsing boomgroep aan zuidzijde
- Zo mogelijk sparen van de reeds bestaande singel aan oostzijde en anders herplanten.

De voorgestelde landschappelijke inpassing van het bedrijf is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4. Landschappelijke inpassing

3. BELEIDSKADER

3. 1. Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 door de minister vastgesteld. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Om de verantwoordelijkheden te leggen waar deze het beste passen, brengt het Rijk de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsruimte voor het faciliteren van ontwikkelingen.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) stelt regels omtrent de 13 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Dit project raakt geen rijksbelangen uit het Barro.

3. 2. Provinciaal beleid

Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013

Basis voor het provinciale ruimtelijke beleid wordt gevormd door het Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013 (POP, vastgesteld op 17 juni 2009). In het POP is aansluiting gezocht bij het actuele rijksbeleid. Voor het plangebied is het volgende relevant.

Het plangebied is in het POP onder de aanduiding 'landbouw' (met mogelijkheden voor glastuinbouw) gebracht. In deze zone is het beleid gericht op het handhaven en verbeteren van de productieomstandigheden voor de landbouw. Behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden en landschapskenmerken worden bevorderd, voor zover dat geen belangrijke beperkingen aan de agrarische bedrijfsvoering oplegt. De gewenste ontwikkeling past binnen dit beleid.

Provinciale Omgevingsverordening Groningen

Naast het POP heeft de provincie Groningen sinds 17 juni 2009 ook de beschikking over een vastgestelde *Omgevingsverordening*. De omgevingsverordening is nauw verbonden met het POP. Het POP bevat de doelstellingen van het provinciale beleid. Door de realisering van die doelstellingen zijn instrumenten nodig. De Omgevingsverordening is één van die instrumenten. De regels uit de Omgevingsverordening sluiten nauw aan bij het POP. Op een aantal onderdelen is op 20 maart 2013 een partiële herziening van de verordening vastgesteld.

Dit project stelt niet het uitbreiden van een agrarisch bedrijf voor. Zowel in de huidige als in de nieuwe situatie is sprake van een bestemmingsvlak van één hectare waarbinnen een bouwblok van 0,5 hectare geldt. Deze oppervlakte is in overeenstemming met de regels uit de provinciale verordening. Hiervoor gelden ook geen nadere regels ten aanzien van de inpassing.

In artikel 4.18 van de verordening zijn regels ten aanzien van niet-grondgebonden veehouderijen opgenomen. Er zijn geen nieuwe intensieve veehouderijbedrijven toegestaan. Bij uitbreiding geldt een gebiedsgerichte aanpak. Op de 'Gebiedenkaart intensieve veehouderij' geldt dat in witte gebieden geen uitbreiding is toegestaan, in gele gebieden uitgebreid kan worden tot 5.000 m² en in groene gebieden tot 7.500 m². Het projectgebied ligt in een groen gebied. Tenslotte geldt dat slechts één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren.

De nieuwe stal heeft een oppervlakte van ruim 3.000 m². Het totale bouwvlak voor het bedrijf is 5.000 m² (0,5 ha). Er wordt één bouwlaag gebruikt voor het houden van dieren. Er wordt dus voldaan aan de regels ten aanzien van de uitbreiding van intensieve veehouderijen.

Geconcludeerd wordt dat dit project in overeenstemming is met de regels uit de provinciale omgevingsverordening. Als kanttekening wordt opgemerkt dat er planologisch gezien wel sprake is van een nieuwe intensieve veehouderij, aangezien deze in het geldende bestemmingsplan abusievelijk niet is bestemd. Hierover is contact geweest met de provincie. Aangezien de varkenshouderij ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan al aanwezig was, heeft de provincie geen bezwaren tegen het toestaan van de uitbreiding van de varkenshouderij.

3. 3. Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Buitengebied Leek

Het geldende bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Leek vormt een uitvoeringskader voor het gemeentelijk beleid ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied.

In het bestemmingsplan is op basis van het gebiedstype, de omvang van het bedrijf, de bedrijfsvoering en het type bedrijf een omvang van het bouwblok bepaald. In dit geval 0,5 hectare. Voor wat betreft de uitbreiding van de bebouwing past het bouwplan in het bestemmingsplan. Voor intensieve veehouderijen geldt dat deze als zodanig zijn aangeduid binnen de agrarische bedrijfsbestemming. Zoals eerder opgemerkt is dit bedrijf per abuis niet aangeduid als intensieve veehouderij, terwijl het bedrijf al jaren op deze locatie is gevestigd.

De gewenste inrichting van het bedrijf past binnen de uitgangspunten zoals opgenomen in het bestemmingsplan.

4. OMGEVINGSASPECTEN

Het uitgangspunt is dat in de beoogde situatie en tijdens de uitvoering van het project, een goede omgevings situatie bestaat. Dit hoofdstuk geeft in relatie tot het initiatief een omschrijving van ieder omgevingsaspect.

4. 1. Mer-beoordeling

In bijlage C en D van het *Besluit m.e.r.* is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig (bijlage C en D), projectmer-plichtig (bijlage C) of mer-beoordelingsplichtig (bijlage D) zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, nagaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

In bijlage C van het Besluit m.e.r. (C14) is de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens opgenomen. Voor varkens gelden de volgende drempelwaarden: 3.000 stuks mestvarkens en 900 stuks zeugen. In bijlage D (mer-beoordeling) geldt een aantal van 2.000 mestvarkens, 750 zeugen en 3.750 gespeende biggen als drempelwaarden.

De aanvraag stelt een toename van 601 mestvarkens naar 2.980 mestvarkens voor. Hiermee blijft het totale bedrijf onder de drempelwaarden voor projectmer, maar ligt de uitbreiding boven de drempelwaarde voor een mer-beoordeling. Hierom is een mer-beoordeling uitgevoerd, waarvan de resultaten zijn opgenomen in de aanmeldnotitie MER-beoordeling. Op basis van deze beoordeling heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leek besloten dat er geen milieueffectrapportage noodzakelijk is. De beschikking hiervan is opgenomen in bijlage 2.

In de beschikking zijn deze meeste milieu- en omgevingsaspecten beoordeeld. Een beknopt overzicht van de beoordeling van deze aspecten is opgenomen paragraaf 4.2.

4. 2. Beoordeling omgevingsaspecten

Om te beoordelen of het project uitvoerbaar is, moet dit worden getoetst aan de sectorale wetgeving op het gebied van de milieu- en omgevingsaspecten. Los van de sectorale wetgeving is het criterium van een 'goede ruimtelijke ordening' van belang. Deze toetsing is opgenomen in de navolgende tabel.

Omgevingsas- pect	Toetsingskader	Conclusie
Geluidhinder	Wet geluidhinder	De varkenshouderij is niet een geluidszoneeringsplichtige inrichting. Daarom is alleen het aspect wegverkeerslawaaï relevant. Aangezien er geen nieuwe geluidsgevoelige objecten worden geïntroduceerd, is onderzoek hiernaar niet noodzakelijk. Uit de Mer-beoordeling blijkt dat als gevolg van de uitbreiding 10 extra verkeersbewegingen van vrachtwagens ontstaan. Deze toename leidt niet tot een significante toename van de geluidsbelasting op bestaande geluidsgevoelige objecten.
Luchtkwaliteit	Wet milieubeheer, Regeling Nibm	Uit de Mer-beoordeling blijkt dat het project niet in betekenende mate (Nibm) bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.
Milieuzonering	Richtafstanden VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering, Wet geurhinder en veehouderij	Een varkenshouderij heeft op grond van de VNG-brochure een richtafstand van 200 meter, vooral als gevolg van geurhinder. Aan deze afstand wordt niet voldaan. Uit de Mer-beoordeling blijkt dat ter plaatse van milieugevoelige functies in de omgeving wordt voldaan aan de geurnormen. Ook voor wat betreft geluidhinder door het bedrijf wordt geen onaanvaardbare situatie verwacht. Vanuit dit aspect bestaan geen belemmeringen voor het project.
Bodem	Bouwbesluit, Risico's volksgezondheid	Het project stelt geen functiewijziging voor. Het projectgebied is vanaf de jaren '60 van de vorige eeuw in gebruik als varkenshouderij en was daarvoor agrarisch cultuurgrond. Er is geen sprake van een verdachte locatie voor bodemverontreiniging. Voor de aanvraag van de omgevingsvergunning, onderdeel bouwen, wordt een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Hiermee wordt aangetoond dat er geen risico's voor de volksgezondheid ontstaan. Uit de Mer-beoordeling blijkt dat er als gevolg van het project geen bodemverontreinigingen ontstaan, mits bepaalde voorzieningen worden toegepast.
Externe veiligheid	Bevi, Bevb, Basisnet	Uit de risicokaart blijkt dat de dichtstbijzijnde risicobron een hogedruk aardgastransportleiding is. Deze ligt op 360 meter afstand. Het projectgebied ligt niet binnen het invloedgebied van deze leiding.
Waterparagraaf	Waterwet	Het projectgebied ligt in het beheersgebied

		van het waterschap Noorderzijlvest. Het is aan het waterschap kenbaar gemaakt via de digitale watertoets (kenmerk:20140321-34-8680) Belangrijke aspecten die invloed hebben op de waterhuishouding zijn ingrepen aan watergangen, de toename van het verhard oppervlak en de afvoer van hemel- en afvalwater vanaf het perceel. Dit project heeft geen grote invloed op de waterhuishouding. De toename aan verharding is minder dan 2.500 m². Compenserende maatregelen zijn daarom niet noodzakelijk. De afvoer van hemel- en afvalwater blijft ongewijzigd. Bovendien betreft het een ontwikkeling die past binnen de uitgangspunten van het geldende bestemmingsplan. De ontwikkeling vindt plaats in een gebied met ondiepe storende lagen en nabij een hoofdwatgang. Daarom moet de uitgebreide procedure voor de watertoets worden doorlopen. In het kader van het vooroverleg wordt dit project voorgelegd aan het waterschap.
Ecologie: gebiedsbescherming	Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	Het projectgebied ligt op 1,3 kilometer vanaf het Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen. Gebieden behorende bij de EHS liggen op gelijke afstand. Uit de Mer-beoordeling blijkt dat de invloed van het project op omliggende natuurgebieden (door stikstofdepositie) niet significant is.
Ecologie: Soortenbescherming	Flora- en faunawet	Het projectgebied betreft een bedrijfskavel van een intensieve veehouderij. Het betreft een verstoord gebied. Echter kan niet worden uitgesloten dat in de te slopen gebouwen verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten voorkomen. Om hierover uitsluitel te geven is op 26 maart 2014 een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is opgenomen als bijlage 3 bij deze ruimtelijke onderbouwing. Uit het ecologische onderzoek blijkt dat in de stal naast het woonhuis een nestplaats van een boerenwaluw aanwezig is. Als deze stal ook wordt gesloopt dient dat buiten het broedseizoen plaats te vinden om ver-

		storing van broedgevallen te voorkomen. Overige broedvogels zijn potentieel aanwezig in de opstallen en groenelementen. Door te werken buiten het broedseizoen kan grotendeels voorkomen worden dat nesten en legsels worden verstoord. Voor de specifieke aanbevelingen wordt verwezen naar het onderzoek. De te slopen stallen zijn geschikt en toegankelijk voor gebouwbewonende vleermuizen. Voordat de sloop van de stallen mag plaatsvinden wordt nader onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van vleermuizen aanbevolen. Dit zal in het kader van de sloopmelding kunnen plaatsvinden. Indien er wel vleermuizen aanwezig zullen zijn worden de benodigde maatregelen ter bescherming daarvan getroffen.
Cultuurhistorie	Besluit ruimtelijke Ordening	Binnen het projectgebied is geen sprake van specifieke cultuurhistorische waarden. Wel kunnen de structuren in het landschap als cultuurhistorisch waardevol worden aangemerkt. De ontwikkeling doet geen afbreuk aan deze structuren. In het inrichtingsplan is op de aanwezige landschapsstructuur aangesloten. Het is ook niet noodzakelijk om nadere eisen te stellen ter bescherming van cultuurhistorische waarden.
Archeologie	Monumentenwet	In het bestemmingsplan Buitengebied Leek is bepaald dat voor uitbreidingen groter dan 100 m² een omgevingsvergunning nodig is. De gemeenten in het Westerkwartier hebben na de vaststelling van het bestemmingsplan gezamenlijk een onderzoek gedaan naar de archeologische (verwachtings)waarden in het gebied (<i>Archeologie en Cultuurhistorie in de Westerkwartiergemeenten Grootegast, Marum, Leek, Zuidhorn, Vestigia</i>, Amersfoort, 28 maart 2013). Het beleid op grond van dit onderzoek is nog niet vastgesteld, maar op basis van dit onderzoek kan wel worden geconcludeerd dat pas archeologisch onderzoek nodig is als er meer dan 5.000 m² aan bebouwing wordt gerealiseerd. In dit geval betreft het een bouwplan voor een gebouw van ruim 3.000 m² dat deels op een reeds verstoord bodem wordt gebouwd. Er is dan ook geen archeologisch onderzoek nodig.
Kabels en leidingen	Planologisch relevante kabels en leidingen	In en rondom het projectgebied zijn geen kabels en leidingen aanwezig die een be-

		perking vormen voor het project.
Energie en duurzaamheid	Provinciale verordening	Uit de Mer-beoordeling blijkt dat met de nieuwbouw maatregelen worden getroffen om het energiegebruik te beperken.

5. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een omgevingsvergunning. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

5. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Dit project maakt de uitbreiding van een intensieve veehouderij binnen de agrarische bedrijfsbestemming mogelijk. Er is geen sprake van een ontwikkeling waarbij grote maatschappelijke belangen zijn gemoeid. In het kader van de procedure, die hierna is genoemd, wordt een ieder in de gelegenheid gesteld bedenkingen kenbaar te maken.

Procedure omgevingsvergunning

Op grond van artikel 6.18 van het *Besluit omgevingsrecht* (Bor) moet de ontwikkeling worden voorgelegd aan de betrokken overlegpartners. De provincie heeft een vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet verleend en het Waterschap is middels de watertoets op de hoogte van het project gebracht. Daarom worden de overlegpartners in dit geval op de hoogte gebracht van het ter inzage leggen van de ontwerpbeschikking.

De ontwerp-omgevingsvergunning met bijbehorende stukken wordt daarna gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Eenieder wordt op deze wijze in de gelegenheid gesteld om bedenkingen tegen het initiatief kenbaar te maken.

Tijdens de voorgenoemde procedure zal de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project worden gepeild.

5. 2. Economische uitvoerbaarheid

Het project betreft een particulier initiatief, waarmee de gemeente geen financiële bemoeienis heeft. De uitbreiding is noodzakelijk om de verbouwingen (die noodzakelijk zijn om te voldoen aan de huidige wetgeving) economisch uitvoerbaar te maken.

5. 3. Grondexploitatie

Door middel van de grondexploitatieregeling beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten, bijvoorbeeld voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor de ruimtelijke procedure. Indien er sprake is van bepaalde bouwplannen, dient de gemeente hiervoor in beginsel een exploitatieplan op te stellen. Van deze verplichting kan worden afgezien als het kostenverhaal anderszins verzekerd is. Dit kan middels een anterieure overeenkomsten. Voor vaststelling van het planologisch besluit dient duidelijk te zijn op welke wijze de kosten zullen worden verhaald.

Dit project maakt een bouwplan op basis van artikel 6.2.1 Bro mogelijk. In beginsel dient daarom een grondexploitatieplan te worden opgesteld. Van deze verplichting kan afgeweken worden indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is.

In dit geval is er geen sprake van een kostenverhaal door de gemeente, anders dan de procedurekosten. Deze worden door de gemeente gedragen, aangezien de planologische mogelijkheden voor de ontwikkeling door het vaststellen van het bestemmingsplan Buitengebied Leek abusievelijk niet zijn opgenomen. Om deze reden wordt van het opstellen van een grondexploitatieplan afgezien.

6. AFWEGING EN CONCLUSIES

Aanleiding

Deze ruimtelijke onderbouwing dient ter afweging voor het verlenen van een omgevingsvergunning ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 van de Wabo, waarmee de uitbreiding van een varkenshouderij in afwijking van het geldende bestemmingsplan wordt vergund.

De afwijking betreft het uitbreiden van een intensieve veehouderij binnen een agrarische bedrijfsbestemming, waarop de mogelijkheden voor een intensieve veehouderij abusievelijk niet zijn opgenomen.

Milieueffectrapportage

Omdat er een activiteit mogelijk wordt gemaakt die is genoemd in bijlage D van het *Besluit m.e.r.* is een mer-beoordeling uitgevoerd. Geconcludeerd is dat voor de ontwikkeling niet een volledige milieueffectrapportage noodzakelijk is.

Afweging

Het project is in overeenstemming met de relevante beleidsuitgangspunten op zowel rijks, provinciaal en gemeentelijk niveau en veroorzaakt geen conflicten met de sectorale wet- en regelgeving.

Er is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, waarmee een verantwoorde landschappelijke inpassing van het bedrijf in de toekomstige situatie is gewaarborgd. Over de aanleg en instandhouding hiervan zijn afspraken gemaakt met de aanvrager.

Conclusie

Het verlenen van een omgevingsvergunning voor het project is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

BIJLAGE 1

Landschappelijke inpassing

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

Overzicht gebied

Het gebied rond de dwarshaspel is een voormalige veen- en heideontginning die aan het begin van de vorige eeuw tot ontginnings is gebracht. Ondergrond is een zanderige en soms keileemondergrond met restveen en moerige insluitingen. Door de ligging op de flanken van het Drents plateau is er sprake van een licht geaccidenteerd terrein. Hoogteverschillen zijn waarneembaar maar niet echt beeldbepalend.

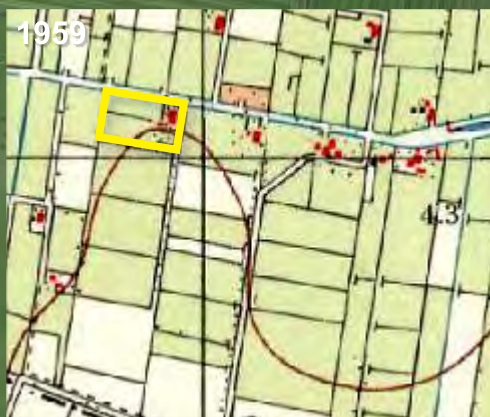
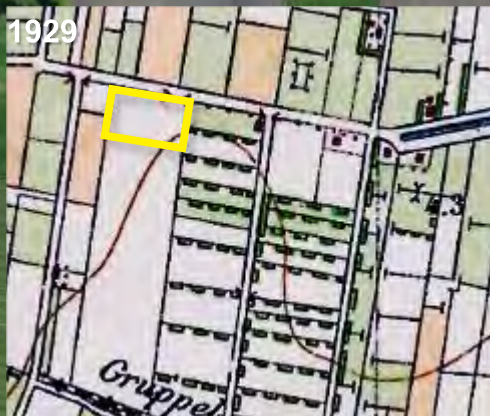
Het gebied kent een regelmatige blokverdeling zonder een hoofdrichting. Scheiding van de percelen is afwisselend door greppels, al dan niet watervoerend, en resten van singels, voornamelijk elzen en berken. Sommige percelen zijn in gebruik als bosbouwperceel waardoor er een gevarieerd landschap ontstaat. Het gebied kent afwisselend besloten en kleinschalige streekjes en soms open en weidse doorzichten.

Doorgaande wegen zijn veelal beplant met eik en berk en de erven staan aan de voorzijde goed in het groen. Opvallend is de opkomst van de melkveehouderij in het gebied met de daarbij behorende schaalvergroting van de erven. Links en rechts zijn ligboxenstallen pontificaal in beeld. Erven zijn gekoppeld aan de wegen en kennen een typisch oriëntatie waarbij het woonhuis direct aan de weg gekoppeld is en de bedrijfsgebouwen meer achterop het bouwblok gesitueerd zijn. Nokrichtingen zijn daarbij afwisselend en niet gekoppeld aan elkaar of de richting van de weg.

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

20m

Bedrijfsontwikkeling

De huidige stallen van het bedrijf van de familie Kroesbergen zijn ontoereikend voor de moderne wijze van veeteelt en stroken niet met de eisen aan dierenwelzijn welke vandaag de dag gevraagd worden.

Initiatiefnemer is van zins een moderne stal te plaatsen achter het huidige woonhuis.

De aangevraagde bouw past binnen het huidige bouwblok. Daarbij dient wel aangegeven te worden dat het bouwblok zelf geprojecteerd is op land wat niet in eigendom is.

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

20m

Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing kent de volgende uitgangspunten:

- mbv groenelementen stal zo ingetogen mogelijk integreren in het landschap
- zo goed mogelijk beschermen van het doorzicht vanaf overburen
- behoud van doorzichten langs bedrijf

Voorop dient gesteld te worden dat juist door het ruimen van een aantal bouwwerken al een minder rommelig beeld ontstaat. De nieuw te bouwen stal is echter een nieuw element en overstijgt de maatvoering zoals die tot op heden voorkwam in de directe omgeving.

De grotere maat van de stal kan in grote mate teniet gedaan worden door het "opknippen" van lange lijnen en grote volumes met behulp van bomen en bosschages. Tevens kan het erf compacter gemaakt worden door de toegang van de stal te verplaatsen naar de voorzijde en daar ook de voederopslag te plaatsen.

Dit sluit aan bij de eis om het doorzicht vanaf de overburen en de doorzichten langs het bedrijf vrij te houden.

Al deze overwegingen leiden tot een landschappelijke inpassing die neerkomt op de volgende ingrepen:

- Aanleg semi-transparante singel aan de westzijde
- Verplaatsing ingang naar voorzijde over reeds bestaande dam
- Vormgeving voorzijde
- Paatsing boomgroep aan zuidzijde
- Zo mogelijk sparen van reeds bestaande singel aan oostzijde en anders herplanten.

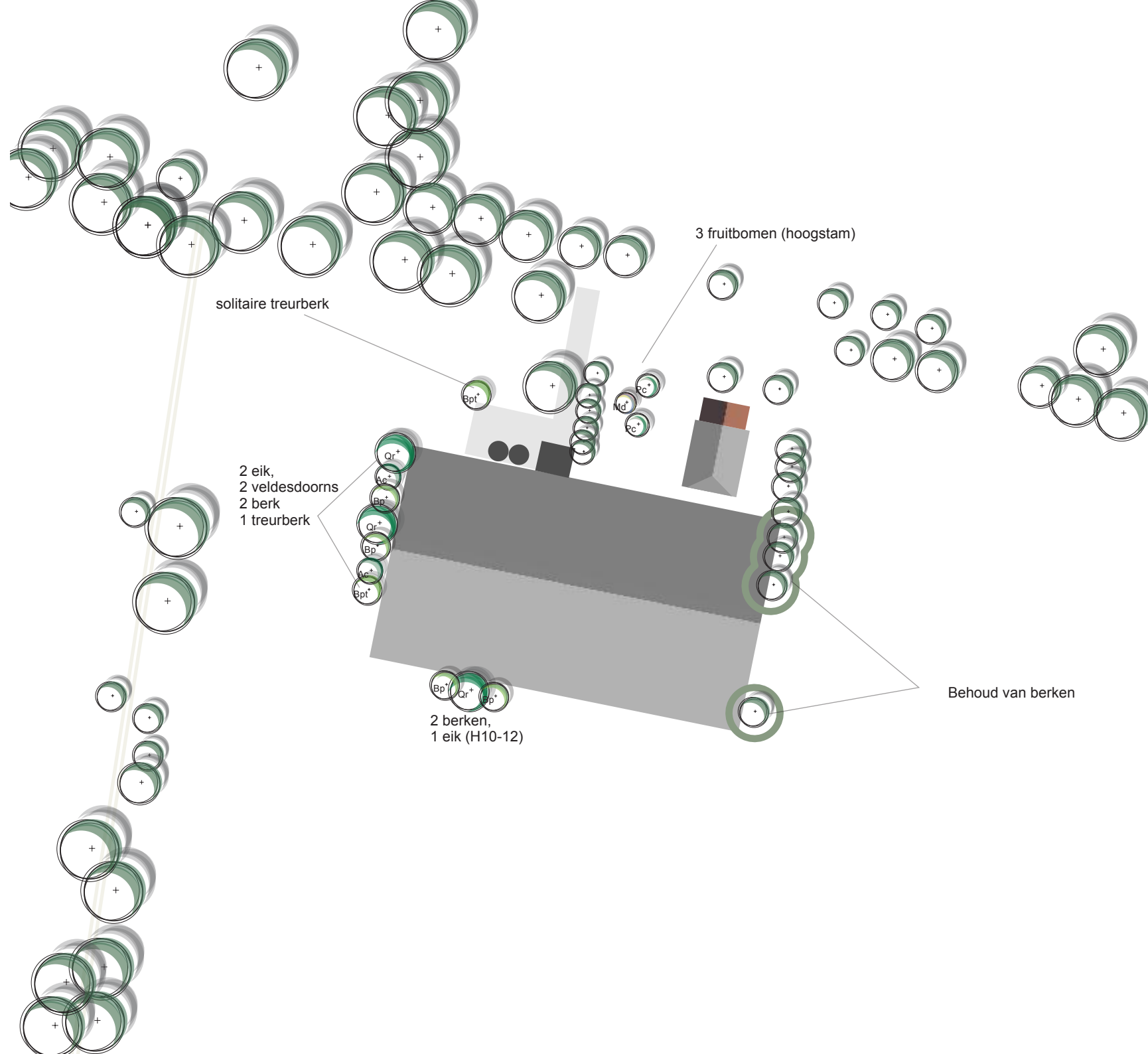

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

- Appel
Malus domestica
- Ruwe berk
Betulus pendula
- Zomereik
Quercus robur
- Treurberk
Betula pendula 'Tristis'
- Esdoorn
Acer campestre
- Peer
Pyrus communis

BIJLAGE 2

BESCHIKKING MER BEOORDELINGSPLICHT

A. KROESBERGEN

te

ZEVENHUIZEN

Inhoudsopgave

1 De aanmeldnotitie	2
1.1 Achtergrond informatie over de procedure voor mer beoordeling.	2
1.2 Bevoegd gezag	3
1.3 De vergunningssituatie	4
2 De beoordeling	4
2.1 Beoordelingsgronden	4
2.2 Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)	5
2.3 Wet ammoniak en veehouderij	6
2.4 IPPC Richtlijn	9
2.5 Natuurbeschermingswet	10
2.6 Luchtverontreiniging	11
2.7 Bodem	14
2.8 Afvalwater	14
2.9 Geluid	14
2.10 Energie- en Waterbesparing	15
2.11 Adviezen	15
3 Conclusie	16

BESCHIKKING WET MILIEUBEHEER

Burgemeester en wethouders van Leek;

1 De aanmeldnotitie

Op 23 januari 2013 hebben wij een aanmeldnotitie MER beoordeling (verder: aanmeldnotitie) ontvangen van Agrifirm Exlan te Veghel, namens de heer A. Kroesbergen. De aanmeldnotitie heeft betrekking op het wijzigen en uitbreiden van een vleesvarkensbedrijf op het perceel Dwarshaspel 15, 9354 VS te Zevenhuizen, kadastraal bekend, gemeente Leek, sectie F, nummer 2461. De aanmeldnotitie bestaat uit een beschrijving van de inpasbaarheid van de bedrijfsactiviteiten die wenselijk zijn in de toekomst en waarvoor de inrichtinghouder een milieuvergunning wil aanvragen. Voordat op de milieuaanvraag kan worden beschikt moet duidelijk zijn dat de inrichting, zoals die is gewenst, inpasbaar is in de omgeving zonder daartoe onevenredige belastingen te veroorzaken aan mens en milieu. De verplichting tot het indienen van een aanmeldnotitie voor de inrichting vloeit voort uit het Besluit milieueffectrapportage (Besluit MER) e.a. wordt verduidelijkt in paragraaf 1.1.

In onderstaande tabellen is een overzicht weergegeven van gewenste situatie.

Aangevraagde situatie, tabel 1

Stal	Rav cat.	Diersoort	Aantal dieren	geur emissie OU/dier	Totaal geur emissie	ammoniak emissie kg NH ₃ /dier	Totaal ammoniak emissie
Stal B	D.3.2.15.4.1	Vleesvarkens	2980	3,5	10.430	0,38	1.132,4
Totaal			2980		10.430		1.132,4

1.1 Achtergrond informatie over de procedure voor MER beoordeling.

Een MER-rapport is een openbaar document waarin zo objectief mogelijk is beschreven welke milieueffecten zijn te verwachten wanneer de betreffende activiteit wordt ondernomen. In een MER-rapport moet ook worden aangegeven welke alternatieven er zijn om de activiteiten uit te voeren en wat de milieueffecten daarvan zijn. Op deze wijze zijn de eventuele milieugevolgen vroegtijdig te signaleren en zo mogelijk te voorkomen of te verzachten. Het is niet nodig om voor alle nieuwe activiteiten en plannen een MER-rapport te maken. Het gaat alleen om die activiteiten die belangrijke nadelige effecten hebben op het milieu. De Wet milieubeheer maakt onderscheid tussen activiteiten, die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu (art.7.2) en activiteiten ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet bepalen of voor die activiteit vanwege de bijzondere omstandigheden waaronder zij wordt ondernomen, een MER-rapport moet worden gemaakt. Dit is nader uitgewerkt in het Besluit milieueffectrapportage (verder: Besluit MER)

Het Besluit MER maakt onderscheid tussen MER-plichtige activiteiten (onderdeel C van de bijlage van het Besluit MER) en MER-beoordelingsplichtige activiteiten (onderdeel D van de bijlage van het Besluit MER). In bijlage 1: "Overzicht van de activiteiten waarvoor een MER beoordelingsplicht geldt" (onderdeel D van het Besluit MER 1994 en het Besluit van 21 februari 2011 tot wijziging van het Besluit milieueffectrapportage en het Besluit omgevingsrecht) staat onder punt 14 aangegeven dat de oprichting of uitbreiding van een inrichting, bestemd voor het fokken, mesten of houden van mestvarkens een beoordelingsplicht van toepassing is bij meer dan 2000 plaatsen voor mestvarkens (Rav cat. D.3). Voor bedrijven die uitbreiden met 3000 of meer plaatsen voor mestvarkens (Rav cat. D.3) geldt de MER-plicht.

Het plan is de bestaande stallen te slopen en één nieuwe stal terug te plaatsen voorzien van een additionele techniek, te weten een luchtwasser. In totaal zal na realisatie van de stal het aantal vleesvarkens binnen de gehele inrichting met 2379 stuks toenemen.

De verandering betreft de oprichting van een nieuwe stal voor 2980 vleesvarkens. Dit is minder dan de in het Besluit MER opgenomen MER-plicht. Daarom is in eerste instantie een MER beoordeling noodzakelijk.

Het antwoord op de vraag of een MER-beoordeling moet leiden tot een MER-rapport is het afhankelijk van de omstandigheden waaronder een activiteit wordt ondernomen. In de toelichting op het Besluit MER staat aangegeven dat in het geval van een beoordelings-MER het bevoegd gezag zal beslissen of uiteindelijk een MER-rapport noodzakelijk is. Uitgangspunt daarbij is dat het opstellen van een MER-rapport niet van toepassing is tenzij de voorgenomen activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. De drempelwaarden waarboven de MER-beoordelingsplicht geldt, zijn zo gesteld dat alleen die activiteiten moeten worden beoordeeld waarbij de mogelijkheid bestaat dat zich in bijzondere omstandigheden belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen voordoen.

Het bevoegde gezag houdt bij zijn beslissing rekening met de in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven omstandigheden. Onder deze omstandigheden (artikel 7.8b, vierde lid, van de wet) wordt verstaan:

1. De kenmerken van het project, of;
2. De plaats waar het project plaatsvindt, of;
3. De kenmerken van het potentiële effect.

Deze drie punten hoeven niet tezamen aanwezig te zijn, wil er sprake zijn van de noodzaak voor het opstellen van een milieueffectrapport. Dit betekent dat alleen al door de ligging van een voorgenomen activiteit in een gevoelig gebied (bijv. een grondwaterwingebied) er sprake kan zijn van mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Er kunnen ook andere motieven zijn om een MER-procedure te doorlopen:

- a) Verbetering van de planvorming;
- b) Benutting van de meerwaarde van MER-procedure;
- c) Uitsluiting van procedurele risico's;
- d) Vergroting interne deskundigheid;
- e) Bestuurlijke argumenten.

1.2 Bevoegd gezag

De inrichting valt gelet op de hierna genoemde categorieën zoals vermeld in het Besluit omgevingsrecht (verder: Bor) onder de werkingssfeer van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

- Onderdeel C, categorie 1.1.a - inrichting waar een of meer elektromotoren aanwezig zijn met een vermogen of gezamenlijk vermogen groter dan 1,5 kW;
- Onderdeel C, categorie 7.1.a - inrichting voor het bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van dierlijke of overige organische meststoffen;
- Onderdeel C, categorie 8.1.a - inrichting voor het kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren;
- Onderdeel C, categorie 9.1.e - inrichting voor het vervaardigen, bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van voedingsmiddelen voor dieren of grondstoffen daarvoor.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Leek zijn het bevoegde gezag voor deze inrichting.

1.3 De vergunningssituatie

Voor de inrichting zijn de volgende vergunning en/of meldingen vigerend:

- a) een oprichtingsvergunning Hinderwet, datum 11 juli 1977 voor het in werking hebben van een varkensmestrijdbedrijf.
- b) een melding verandering inrichting op grond van artikel 8.19 d.d. 2 november 1995;
- c) een ambtshalve wijziging van de voorschriften op grond van artikel 8.23 Wet milieubeheer, datum 28 mei 1996;

2 De beoordeling

2.1 Beoordelingsgronden

Zoals aangegeven zal de activiteit bestaan uit het plaatsen en in gebruik nemen van één nieuwe stal.

Voor de beoogde wijziging is een nieuwe omgevingsvergunning noodzakelijk. Deze MER-beoordelingsprocedure wordt gezien als een voorbereidingsbesluit voor de omgevingsvergunning.

Bij de beoordeling is rekening gehouden met de vereisten, zoals omschreven in paragraaf 1.1. Daarnaast is de beoordeling gebaseerd op de verplichtingen zoals genoemd in artikel 2.14 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 8.8 tot en met 8.10 van de Wet milieubeheer.

Op grond van artikel 8.8, eerste lid, Wet milieubeheer zijn de volgende aspecten bij de beoordeling betrokken:

- de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken;
- de gevolgen voor het milieu, mede in hun onderlinge samenhang bezien, die de inrichting kan veroorzaken, mede gezien haar technische kenmerken en haar geografische ligging;
- de met betrekking tot de inrichting en het gebied waar de inrichting zal zijn of is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu;
- de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen;
- het systeem van met elkaar samenhangende technische, administratieve en organisatorische maatregelen om de gevolgen die de inrichting voor het milieu veroorzaakt, te monitoren, te beheersen en, voor zover het nadelige gevolgen betreft, te verminderen, dat degene die de inrichting drijft, met betrekking tot de inrichting toepast, evenals het milieubeleid dat hij met betrekking tot de inrichting voert.

Met inachtneming van artikel 8.8, tweede lid, Wet milieubeheer is bij de beoordeling in ieder geval rekening gehouden met het geldende milieubeleidsplan, het geldende afvalbeheersplan en de richtwaarden die op basis van Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer gelden.

De aspecten die bij de beoordeling in acht moeten worden genomen, zijn verwoord in artikel 8.8, derde lid Wet milieubeheer; dat deze aspecten onder meer de grenswaarden die gelden op basis van hoofdstuk 5 Wet milieubeheer afbakenen of die voortvloeien uit hoofdstuk 5 van de Wet geluidshinder (milieukwaliteitseisen), instructieregels op basis van artikel 8.45 van de Wet milieubeheer, instructieregels op basis van de provinciale milieuverordening en een bindende ministeriële aanwijzing met betrekking tot de aanvraag op grond van artikel 8.27 van de Wet milieubeheer.

Artikel 8.9 van de Wet milieubeheer stelt dat bij de beslissing op de aanvraag er geen strijd ontstaat met regels die met betrekking tot de inrichting gelden, gesteld bij of krachtens de Wet milieubeheer, dan wel bij of krachtens de in artikel 13.1, tweede lid, Wet milieubeheer genoemde wetten. In het kader van deze beoordeling is deze toetsing eveneens rechtens relevant.

2.2 Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunningen. Dit geldt alleen voor dieren waar geuremissiefactoren voor zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. De Regeling geurhinder en veehouderij is gepubliceerd op 18 december 2006.

Gemeenten mogen bij verordening van de normen in de Wet geurhinder en veehouderij afwijken, binnen bepaalde grenzen (artikel 6 van de wet). Afwijkende normen gelden binnen een bepaald gebied. Het hanteren van afwijkende normen moet worden onderbouwd vanuit een ruimtelijke visie op de ontwikkeling van het gebied, de zogenaamde gebiedsvisie. Binnen de gemeente Leek is een verordening van toepassing, echter deze geldt enkel voor bedrijven waarbij dieren worden gehouden welke geen omrekeningsfactor voor geur hebben. Varkensmesterijen zijn derhalve uitgezonderd van de geurverordening.

De aangevraagde situatie komt overeen met een geuremissie van 10.430 ouE/sec. De inrichting en de nabij gelegen geurgevoelige objecten zijn niet gelegen binnen een concentratiegebied. De inrichting is gelegen buiten de bebouwde kom. Ten opzichte van de vergunde situatie neemt de geuremissie af met 3393 ouE/sec.

Intensieve veehouderij

In artikel 3 lid 1 van de Wgv is aangegeven dat een vergunning voor een veehouderij wordt geweigerd indien de geurbelasting van die veehouderij op een geurgevoelig object, gelegen:

- binnen een concentratiegebied, binnen de bebouwde kom meer bedraagt dan 3,0 oudeur units per kubieke meter lucht;
- binnen een concentratiegebied, buiten de bebouwde kom meer bedraagt dan 14,0 oudeur units per kubieke meter lucht;
- buiten een concentratiegebied, binnen de bebouwde kom meer bedraagt dan 2,0 oudeur units per kubieke meter lucht;
- buiten een concentratiegebied, buiten de bebouwde kom meer bedraagt dan 8,0 oudeur units per kubieke meter lucht;

In artikel 3 lid 3 is aangegeven dat indien de geurbelasting, bedoeld in het eerste lid, groter is dan aangegeven in dat lid, een vergunning, in afwijking van het eerste lid, niet wordt geweigerd indien de geurbelasting niet toeneemt en het aantal dieren van één of meer diercategorieën niet toeneemt.

Voor de inrichting gelden de vaste waarden uit de Wet geurhinder en veehouderij. Het betreft een niet concentratiegebied. Daarom zijn de waarden 2,0 en 8,0 van toepassing, voor respectievelijk binnen en buiten de bebouwde kom. Aan de beoordelingsnotie is een geurberekening gevoegd, uitgevoerd middels het berekeningsprogramma V-Stacks vergunning.

De ingevoerde waarden in deze berekening zijn akkoord bevonden. De volgende opmerking wordt ten aanzien van de berekening gemaakt:

1. De X,Y coördinaten van zowel emissiepunten als ontvangerpunten zijn niet allemaal correct ingevoerd.

Dit heeft tot gevolg dat de geurbelasting op de woningen Dwarshaspel 14 en 16 hoger zijn uitgevallen dan in de beoordeling is opgenomen.

Uit deze berekening blijkt eveneens dat, de geurbelasting op alle geurgevoelige objecten in de aangevraagde situatie zal afnemen ten opzichte van de vergunde situatie.

Algemene afstanden

De minimale afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een voor geurgevoelig object dient, conform artikel 5 Wgv, te bedragen:

- 50 meter binnen de bebouwde kom;
- 25 meter buiten de bebouwde kom.

Hieraan wordt voldaan.

Conclusie

Op grond van bovenstaande blijkt dat de geurbelasting op de geurgevoelige objecten zal afnemen ten opzichte van de vergunde situatie. De geurbelasting op de woningen blijft beneden de geurnorm. Aan de minimale afstandvereisten die verplicht zijn gesteld vanuit de Wet geurhinder en veehouderij wordt voldaan.

2.3 Wet ammoniak en veehouderij

Op 31 januari 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), gepubliceerd in Staatsblad jaargang 2002 nummer 93, vastgesteld. Deze wet is op 8 mei 2002 in werking getreden. De laatste wijziging dateert van 1 januari 2013 gewijzigd.

Artikel 3, eerste lid, van de Wet ammoniak en veehouderij bepaalt dat bij beslissingen inzake de vergunning voor de oprichting of de verandering van een veehouderij de gevolgen van ammoniak-emissie uit de tot de veehouderij behorende dierenverblijven uitsluitend beoordeeld wordt op de wijze die is aangegeven bij of krachtens de artikelen 4 tot en met 7.

Daarnaast bepaalt artikel 3, lid 3 van de Wav dat lid 1 van dit artikel niet geldt voor het weigeren van de vergunning met toepassing van artikel 8.10, tweede lid van de Wet milieubeheer of voor voorschriften die worden gesteld met toepassing van onder andere de artikelen 8.11, 8.44, 8.45 of 8.46 van de Wet milieubeheer.

Ammoniakemissie op een zeer kwetsbaar gebied

Op grond van artikel 2, lid 1 van de Wav dienen Gedeputeerde Staten vast te stellen welke gebieden in hun provincie als zeer kwetsbaar gebied dienen te worden aangemerkt. Artikel 2 lid 2 tot en met 6 van de Wav bepalen welke gebieden door de provincie als zeer kwetsbaar moeten worden beschouwd. Provinciale Staten hebben het besluit tot aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden inmiddels vastgesteld.

Op grond van artikel 6 eerste lid Wav wordt een vergunning geweigerd, indien de aanvraag betrekking heeft op een uitbreiding van het aantal dieren van een of meer diercategorieën en een tot de veehouderij behorend dierenverblijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied, dan wel in een zone van 250 meter rond een zodanig gebied.

Door de Provincie Groningen is de EHS vastgesteld in het provinciaal omgevingsplan III 2009-2013. De zeer kwetsbare gebieden zijn hierin weergegeven,

Nu de aangevraagde inrichting op een afstand van meer dan 250 meter van het dichtst bijgelegen zeer kwetsbaar gebied is gelegen, circa 4300 meter ten opzichte van het Nanningabos, hoeft de aangevraagde vergunning op grond van de Wav niet te worden geweigerd tenzij:

- niet kan worden bereikt dat de beste beschikbare technieken worden toegepast.

Best beschikbare technieken (BBT)

In artikel 2.14 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is opgenomen dat in de inrichting de beste beschikbare technieken (BBT) moeten worden toegepast. In artikel 5.4 van het Besluit omgevingsrecht is opgenomen wat onder BBT wordt verstaan. In bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht zijn documenten aangewezen wat onder BBT wordt verstaan.

Voor de aangevraagde inrichting met bijbehorende activiteiten zijn de volgende documenten van belang:

- Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs” (BREF- intensieve veehouderij);
- Bref Reference document on the General Principles of Monitoring (BREF Monitoring);
- Circulaire energie in de milieuvergunning (circulaire energie);
- Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB);
- Leidraad afval- en emissiepreventie.

Toetsing BREF- intensieve veehouderij/Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Voor de intensieve veehouderij is het “Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs” (hierna: het BREF-document) europees vastgelegd. De aanvraag is getoetst aan het BREF-document.

Een belangrijk onderdeel voor het beoordelen van Best Beschikbare techniek (BBT) is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting). Het Besluit is op 1 april 2008 in werking getreden (gewijzigd 1 oktober 2010). Het Besluit huisvesting geeft invulling aan het nieuwe algemene emissiebeleid. Het Besluit huisvesting bepaald dat dierenverblijven waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. De aangevraagde stallen zijn met behulp van het Besluit huisvesting beoordeeld of deze voldoen aan het begrip BBT. Voor de aangevraagde situatie geldt dat het huisvestingssysteem gelijk of kleiner moet zijn dan de maximale emissiewaarde van bijlage 1 van het Besluit Huisvesting.

In onderstaande tabel wordt weergegeven in hoeverre in de gewenste situatie wordt voldaan aan het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen. Hierbij zijn de normen BBT en Factor voornemen voor de huisvestingsvorm en nageschakelde techniek bij elkaar opgeteld.

Diercategorie + Ravcode	Aantal	Norm BBT	Factor voorn.	Emissie BBT kg NH ³	Emissie voornemen kg NH ³
Vleesvarkens D.3.2.15.4.1	2980	1,4	0,38	4172	1132,4
Totaal:				4.172,0	1.132,4
Saldo:				3.039,6	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de inrichting voldoet aan BBT.

In de laatste twee kolommen van de tabel is het verschil tussen emissievoornemen en de emissie met toepassing van BBT weergegeven. Hieruit blijkt dat de inrichting als geheel voldoet aan BBT.

In de oplegnotitie is bepaald dat interne saldering mag worden toegepast, inhoudende dat de ammoniakemissies uit de tot de inrichting behorende dierenverblijven worden vergeleken met de som van de ammoniakemissies die zijn toegestaan bij een beoordeling per afzonderlijk huisvestingssysteem. Er mag in dat geval geen sprake zijn van een overschrijding. In de laatste twee kolommen van de bovenstaande tabel is deze vergelijking weergegeven. Hieruit blijkt dat de inrichting als geheel nog verder gaat dan BBT.

Toetsing overige aspecten

In het kader van de IPPC moet behalve naar ammoniak ook worden gekeken naar andere verontreinigingen die door de inrichting worden veroorzaakt. Bij deze inrichting is dit met name het ontstaan van grote hoeveelheden mest. Voor het terugdringen van de hoeveelheid mest zijn geen technieken beschikbaar. De mest die vrij komt wordt opgevangen op zodanige wijze dat deze niet de bodem verontreinigt. Uiteindelijk wordt de mest, zonder zich direct vanuit de inrichting in het milieu te verspreiden, uit de inrichting afgevoerd.

Tevens wordt in de BREF-intensieve veehouderij een goede landbouwpraktijk als best beschikbare techniek (BBT) aangemerkt. Deze BBT voor het verbeteren van de algemene milieuprestaties van een intensief veebedrijf omvat alle onderstaande aspecten:

- scholingsprogramma's voor medewerkers;
- een boekhouding van het water- en energieverbruik, de hoeveelheden veevoer, het geproduceerde afval en de op het land gebrachte kunstmest en dierlijke mest;
- een noodprocedure voor onvoorziene emissies en incidenten;
- een reparatie- en onderhoudsprogramma om te waarborgen dat gebouwen en materieel in goede staat verkeren en dat voorzieningen worden schoongehouden;
- een goede planning van activiteiten op het bedrijf, zoals de levering van grondstoffen en de afvoer van producten en afval;
- een goede planning van het uitrijden van mest.

Een aantal van deze aspecten is al voldoende geïmplementeerd via het Nederlandse mestbeleid en zal in een af te geven milieuvergunning als verplichting worden meegenomen.

BREF Monitoring

Monitoring is om twee redenen opgenomen in de IPPC-vereisten:

1. om te kunnen controleren of aan de gestelde eisen wordt voldaan, en
2. om te kunnen rapporteren over de milieueffecten van de emissies van industriële installaties.

Voor het berekenen van de totale emissies van een installatie of eenheid moet niet alleen worden gekeken naar de normale emissies uit ventilatieopeningen, schoorstenen en lozingspijpen maar moet ook rekening worden gehouden met diffuse, vluchtige en incidentele emissies. Om emissieniveaus via berekeningen te kunnen bepalen, moet men over gedetailleerde invoergegevens beschikken. Deze techniek is complexer en kost meer tijd dan metingen gebaseerd op emissiefactoren. Aan de andere kant zijn de resultaten nauwkeuriger, omdat de berekeningen zijn gebaseerd op de specifieke condities van een installatie. Bij elke berekening van emissieniveaus is het nodig dat de emissiefactoren vooraf aan een herziening worden onderworpen en door de autoriteiten worden goedgekeurd. De emissie vanuit de inrichting wordt veroorzaakt door het aantal en soort van het te houden vee en het stalsysteem. Emissiefactoren van het stalsysteem welke van toepassing zijn op de inrichting zijn verkregen met behulp van wettelijke eisen en regelingen. Door het aantal, dat binnen de inrichting worden gehouden vast te leggen in de voorschriften van de nog af te geven milieuvergunning is het mogelijk om de emissies te monitoren. Mits de vergunning kan worden verleend zullen voorschriften worden opgenomen dat de stalsystemen moeten worden gerealiseerd volgens eisen die wettelijk zijn vastgelegd. Tevens zullen er voorschriften worden opgenomen die een registratie vereisen van onder andere energie-, water- en gasverbruik. Door het bijhouden van een registratie is het mogelijk monitoring uit te voeren.

2.4 IPPC Richtlijn

De IPPC-richtlijn (Europese Richtlijn 96/61/EG inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) verplicht de lidstaten van de EU om grote milieuvervuilende bedrijven te reguleren middels een integrale vergunning gebaseerd op de beste beschikbare technieken (BBT). In Nederland is de richtlijn in de Wet milieubeheer (Wm) en in de Waterwet (Ww) geïmplementeerd. De nieuwe bedrijfssituatie heeft betrekking op het houden 159.255 leghennen. Aangezien binnen het bedrijf meer dieren worden gehouden dan 40.000 stuks pluimvee, zijnde de drempelwaarde uit de bijlage I van de IPPC-richtlijn, valt het bedrijf onder de Richtlijn. Dit betekent dat de Richtlijn van toepassing is.

Beleidslijn IPPC-Omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij

Het Ministerie van VROM heeft op 25 juni 2007 de Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing uitgebracht. Ons college heeft op 10 juli 2007 besloten om deze beleidslijn te hanteren.

De beleidslijn is opgesteld om te dienen als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoets, zoals die op grond van de IPPC-richtlijn ten aanzien van de ammoniakemissie vanuit veehouderijen dient te worden uitgevoerd. De verplichting is sinds 2007 eveneens geïmplementeerd in de Wet ammoniak en veehouderij, artikel 3 lid 3. De beleidslijn fungeert als toetsingskader om te bepalen of vanwege lokale milieuomstandigheden voor veehouderij strengere eisen moeten worden opgenomen dan de eisen die gelden conform BBT. De beleidslijn is enkel van toepassing op IPPC- veehouderijen en alleen in gevallen waarin sprake is van uitbreiding in dierenaantal, paragraaf 1 beleidslijn.

Afhankelijk van de totaal aangevraagde ammoniakemissie moeten in verband met de omgeving mogelijk technieken worden toegepast die verder gaan dan BBT. Hiervoor worden twee drempelwaarden gehanteerd:

- Indien bij toepassing BBT de emissie groter is dan 5.000 kg moet voor de uitbreiding een extra reductie ten opzichte van BBT worden gerealiseerd (BBT⁺).
- Indien bij toepassing BBT de emissie groter is dan 10.000 kg moet voor de uitbreiding bovenop de extra reductie een nog grotere reductie worden gerealiseerd (BBT⁺⁺).

De drempelwaarden zijn gerelateerd aan het voldoen aan BBT per 1 januari 2010.

Omdat de uitbreiding plaats vindt in de range boven de 5.000 kg en beneden de 10.000 kg moet volgens de omgevingstoets BBT⁺ worden toegepast. Voor de dieren (leghennen) waarmee wordt uitgebreid geeft de beleidslijn een reductiewaarde van 65 % aan, die behaald zou moeten worden ten opzichte van een traditioneel systeem boven de drempelwaarde van 5.000 kg NH₃.

Voor de inrichting betekent toepassing van de IPPC beleidslijn dat dus voor het aantal leghennen boven de 5.000 kg NH₃ met BBT⁺ moet worden gerekend.

- 5.000 NH₃ : 0,125 kg NH₃ (BBT) = 40.000 dierplaatsen leghennen
- 159.255 - 40.000 = 119.255 dierplaatsen BBT⁺ = 119.255 x 0,110 = 13.118,05 kg NH₃

De maximale emissie voor 159.255 leghennen bedraagt daarmee 18.118,05 kg NH₃ volgens de IPPC beleidslijn.

De feitelijke emissie van de 159.255 te houden leghennen bedraagt 5.554,0 kg NH₃. Het plan voldoet aan de IPPC beleidslijn.

2.5 Natuurbeschermingswet

Beoordeling

Onderhavige inrichting is gelegen op een afstand van circa 1.300 meter van het Natura 2000 gebied 'De Bakkeveenseduinen'. Het gebied is deels eveneens aangewezen als ecologische hoofdstructuur.

Op grote zeer grote afstand van de inrichting zijn het Fochteloërveen, Norgerholt en het Leekstermeergebied gelegen.

Ten aanzien van deze gebieden is in de beoordelingsnotitie een toetsing uitgevoerd met toepassing van het ammoniak depositiemodel Aagro-stacks. Dit model is opgesteld in opdracht van het ministerie van LNV. Gebleken is dat de ingevoerde parameters op juiste wijze heeft plaats gevonden.

Uit de berekening blijkt dat de kritische depositiewaarde maximaal 0,96% bedraagt. Een overzicht van de uitkomsten van de berekeningen is hieronder weergegeven.

Bakkeveense Duinen (stel rand van het gebied)	Depositie	KDW	KDW aandeel%
H2310 stuifzandheide	2,21	1.100	0,20%
H2320 kraaiheide	2,21	1.100	0,20%
H2330 zandverstuiving	2,21	740	0,30%

Uit de handreiking die bij het depositiemodel is verschaft blijkt dat wanneer de kritische depositiewaarde van 5% niet wordt overschreden kan worden aangenomen dat de invloed van de betreffende inrichting nihil zal zijn. Uit de jurisprudentie is inmiddels gebleken dat deze 5% niet altijd kan worden gehandhaafd. Nu echter de kritische depositiewaarden zelfs onder de 1% ligt is in redelijkheid aan te nemen dat de invloed van de inrichting op de omliggende natuurgebieden nihil zal zijn.

Ten slotte wordt opgemerkt dat de inrichting beschikt over vergunde rechten waarbinnen gebruik mag worden gemaakt. Nu de ammoniakdepositie van de inrichting ten opzichte van vergunde rechten afneemt, en tevens uit de berekening blijkt dat de invloed van de inrichting klein is, hoeft geen nader onderzoek hiertoe plaats te vinden.

Opmerking

Voor de inrichting dient mogelijk een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd, hiertoe is de Gemeente Leek vanaf 1 oktober 2010 het bevoegd gezag. Wel moet de gemeente een verklaring van geen bedenkingen ontvangen van de Provincie.

Gelet op de aanmeldingsnotitie hebben wij (nog) geen verklaring van geen bedenkingen aangevraagd. Dit laat onverlet dat de Provincie Friesland, Provincie Groningen dan wel Provincie Drenthe een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig kan vinden. Mocht blijken dat op grond van de Natuurbeschermingswet toch een vergunning nodig is en dat deze niet kan worden verleend, dan kan geen gebruik worden gemaakt van de nog aan te vragen omgevingsvergunning.

2.6 Luchtverontreiniging

Wet Luchtkwaliteit

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2, Wm). Hiermee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 vervallen. Artikel 5.16 Wm (eerste lid) geeft aan hoe en onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden (opgesomd in het tweede lid) kunnen uitoefenen in relatie tot luchtkwaliteitseisen. Voor de inrichting moet aannemelijk worden gemaakt dat aan één of aan een combinatie van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. een project leidt - al dan niet per saldo - niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. een project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de concentratie van een stof.

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Deze AMvB, verder te noemen het Besluit NIBM, legt vast wanneer een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof. Dat is het geval wanneer aannemelijk is dat het aanvraag om vergunning een toename van de concentratie van fijn stof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂) veroorzaakt die niet meer bedraagt dan 3% van de jaargemiddelde concentratie van die stof. Dit komt overeen met een toename van maximaal 1,2 microgram/m³ voor zowel PM₁₀ als NO₂.

Bij de NIBM toets gaat het om de toename van de luchtverontreiniging als gevolg van de inrichting, afgezet tegen de autonome ontwikkeling.

Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat de activiteiten binnen de NIBM-grens blijft:

- motiveren dat een project binnen de getalsmatige grenzen van een categorie uit de Regeling NIBM valt. Er is dan geen verdere toetsing nodig, het project is in ieder geval NIBM. Dit volgt uit artikel 4, eerste lid, van het Besluit NIBM;
- op een andere manier aannemelijk maken dat een project de 1% of 3% grens niet overschrijdt. Hiervoor kunnen berekeningen nodig zijn. Ook als een project niet past binnen de getalsmatige grenzen van de Regeling NIBM, is het mogelijk om alsnog via berekeningen aannemelijk te maken, dat de 1% of 3% grens niet wordt overschreden.
- Als de activiteiten niet leiden tot een toename groter dan 1% of 3% voor zowel PM10 als NO₂, dan vindt geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats.

Binnen de inrichting vinden activiteiten plaats waarbij verontreinigingen aan PM_{10} en NO_2 naar de lucht kunnen ontstaan, namelijk bij vervoersbewegingen van bedrijfsvoertuigen en het houden van varkens.

Vervoersbewegingen

In Nederland blijkt alleen langs zeer drukke wegen en in de omgeving van grote industriële installaties een overschrijding te zijn van PM_{10} als NO_2 . De inrichting is niet gelegen in directe nabijheid van drukke verkeerswegen of verkeersknooppunten. Tevens zijn in de omgeving geen grote industriële installaties aanwezig. In een omgeving waar geen overschrijding dreigt van de kwaliteitsnormen, zal de voorgenomen activiteiten niet een zodanig bijdrage aan de luchtverontreiniging veroorzaken dat alsnog de kwaliteitsnormen worden overschreden.

Ten einde te toetsen of inderdaad aan de gestelde normen worden voldaan hebben wij een berekening uitgevoerd met de NIBM-tool 2011, zoals deze op www.infomil.nl is geplaatst. Deze tool is ontwikkeld om te kunnen berekenen of een activiteit wel of niet leidt tot een significante toename aan PM_{10} als NO_2 als gevolg van de aangevraagde vervoersbewegingen op wegen.

Afgezien van het feit dat het ons gaat om de emissies op inrichtingsniveau, dus binnen de inrichtingsgrenzen, kan middels deze tool wel worden gerekend.

Daarbij opgemerkt dat de berekeningstool bestaande vervoersbewegingen op wegen meeneemt, deze vinden echter niet binnen de inrichting plaats. Het berekende resultaat is dan ook gebaseerd op een veel hoger aantal vervoersbewegingen dan dat is aangevraagd. De uitkomst is daarbij:

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit			
Extra verkeer als gevolg van het plan			
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		10
	Aandeel vrachtverkeer		100,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in $\mu g/m^3$		0,15
	PM_{10} in $\mu g/m^3$		0,02
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu g/m^3$			1,2
Conclusie			
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate; geen nader onderzoek nodig			

Uit de berekening blijkt dat de bijdrage van de inrichting niet in betekende mate is, aanvullend onderzoek is niet nodig.

Fijn stof ten aanzien van het houden van vleesvarkens

De concentratie van fijn stof (PM10) op de inrichtingsgrens wordt bepaald door:

- de achtergrondconcentratie in de lucht;
- de emissie van fijn stof afkomstig van de inrichting;
- de emissie van fijn stof door het wegverkeer.

De grenswaarden voor fijn stof zijn:

- 40 µg/m³ als jaargemiddelde concentratie;
- 50 µg/m³ als vierentwintig-uursgemiddelde concentratie, waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per kalenderjaar mag worden overschreden.

Aan de hand van de fijnstof emissienormen voor stalsystemen van het Ministerie van VROM is de totale emissie van de dieren berekend. Daaruit blijkt dat in de aangevraagde situatie de dieren een emissie veroorzaken van 92.380,0 kg/jaar.

Om te bepalen welke bijdrage de veehouderij levert aan de jaargemiddelde en vierentwintig-uursgemiddelde concentraties van zwevende deeltjes (fijn stof), moet de emissieconcentratie op leefniveau bepaald worden. De hoogste emissieconcentratie moet bepaald worden vanaf de erfrens van de inrichting (buiten de erfrens). Op het terrein van de inrichting zelf hoeft niet getoetst te worden. Voor nadere toetsing van veehouderijen aan de grenswaarden hebben wij gebruikt gemaakt van de "Handreiking fijn stof en veehouderijen" opgesteld door Infomil, d.d. mei 2010.

Gelet op de afstand tussen inrichting en het meest nabijgelegen gevoelige object en de berekende uitstoot van fijn stof kan worden geconcludeerd dat de uitbreiding niet in betekende mate bijdraagt.

Toetsing directe ammoniakschade

In het kader van de toepassing van de Wet milieubeheer kan mogelijke directe schade aan bossen en andere vegetatie door de uitstoot van ammoniak van belang zijn. Deze schade blijkt in de praktijk vooral plaats te vinden bij coniferen en fruitbomen, maar ook andere gewassen zijn er echter gevoelig voor. Of er sprake is van onaanvaardbare ammoniakschade kan beoordeeld worden aan de hand van rapport "Stallucht en Planten" van het IMAG in Wageningen uit juli 1981. Uit dit rapport blijkt dat schade door uitstoot van ammoniak uit stallen zich kan voordoen bij intensieve kippen- en varkenshouderijen. Ter voorkoming van dergelijke schade blijkt dat een afstand van minimaal 50 meter tussen stallen en zeer gevoelige planten en bomen, zoals coniferen, en een afstand van minimaal 25 meter tot minder gevoelige planten en bomen moet worden aangehouden. Toetsing aan dit rapport is, blijkens de uitspraak in casus E03.98.0118, nog steeds conform de meest recente, algemeen aanvaarde milieutechnische inzichten.

Er bevinden zich binnen bovengenoemde afstanden geen gevoelige vegetaties zoals bedoeld. Daardoor kan in de aangevraagde situatie worden gewaarborgd dat er door de ammoniakemissie vanuit de diervverblijven geen directe ammoniakschade zal optreden.

2.7 Bodem

De NRB is bedoeld om, voor zover dat niet elders is bepaald, na te gaan met welke bodembeschermende voorzieningen een verwaarloosbaar bodemrisico (A) of aanvaardbaar bodemrisico (A*) bereikt kunnen worden. Niveau A is gewenst, maar als dat leidt tot onredelijke eisen, is A* een aanvaardbaar alternatief (voor bestaande situaties).

De volgende activiteiten binnen de inrichting kunnen worden aangemerkt als potentieel bodembedreigende activiteiten:

- De opslag van spoelwater in een spoelwaterput.
- De (tijdelijke) opslag van mest.
- De verlading van dieren, mengvoer en mest.

Uit de beoordelingsnotitie blijkt dat die voorzieningen worden toegepast waarmee een verwaarloosbaar bodemrisico wordt bewerkstelligd. Nadere toetsing van de voorzieningen zullen in een vergunningprocedure verder worden uitgewerkt.

2.8 Afvalwater

Uit de beoordelingsnotitie blijkt, dat bedrijfsafvalwater ontstaat tijdens:

- a. het schoonmaken van de stallen;
- b. procesafvalwater afkomstig van de luchtwasser

Naast bovengenoemde afvalwaterstromen is sprake van hemelwater afkomstig van daken en verhardingen.

Het afvalwater, zoals genoemd onder punt a en b wordt opgevangen in daartoe bestemde spoelwateropslag/mestkelder en naderhand uitgereden op het land. Hemelwater wordt geloosd op de bodem en watergangen. Dit is in overeenstemming met de aanbevelingen zoals opgenomen in de circulaire "Voorlopige richtlijnen voor het bevoegd gezag ten aanzien van agrarische afvalwaterlozingen".

2.9 Geluid

De inrichting is gelegen in het landelijke gebied. Het terrein is niet-geluidsgezoneerd (artikel 41 Wet geluidhinder). Hierdoor is het toetsingskader zoals opgenomen in de Wet geluidshinder niet van toepassing. De gemeente Leek heeft geen gemeentelijk beleid inzake industrielawaai, hierdoor betreft het toetsingskader voor geluidshinder de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening, oktober 1998 (verder: de Handreiking).

Volgens de beoordelingsnotitie zijn de belangrijkste geluidsbronnen op het bedrijf: de ventilatoren en de aan- en afvoerbewegingen t.b.v. het mengvoer, verladen dieren en de mest.

Gelet op ervaringen met soortgelijke bedrijven en stalsystemen ligt het niet in de lijn der verwachting dat er geluidsoverlast zal gaan plaatsvinden. Nader onderzoek op het aspect geluid en eventueel hiertoe te nemen maatregelen zullen worden getoetst bij een aanvraag om omgevingsvergunning.

2.10 Energie- en Waterbesparing

Op 4 november 2003 heeft de raad van de gemeente Leek de beleidsnota en het uitvoeringsprogramma "Energieprogramma gemeente Leek" vastgesteld. Die hebben onder meer tot doel het terugdringen van energieverbruik door bedrijven. In de inrichting wordt aardgas gebruikt ten behoeve van ruimteverwarming; elektriciteit wordt voor het overgrote deel gebruikt ten behoeve van ventilatoren en verlichting.

Bij de beslissing op de aanvraag betrekken wij ook de milieugevolgen die verband houden met het gebruik van energie. Met industriële en andere sectoren heeft het ministerie van Economische Zaken meerjarenafspraken (MJA's) gemaakt. De onderhavige inrichting kan niet worden aangemerkt als een MJA-bedrijf. Conform de circulaire "Energie in de milieuvergunning" (augustus 1999) is energie een relevant aspect als het jaarverbruik meer is dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m3 aardgas.

Voor water is geen ondergrens gesteld in de handreiking "Wegen naar preventie bij bedrijven" omdat de relevantie van waterbesparing sterk afhankelijk is van de lokale situatie.

Geschat wordt dat de inrichting de volgende hoeveelheden energie en water zal gaan verbruiken:

- Elektriciteit: 150.000 kWh/jaar (geschat);
- Gas: 30.000 m3/jaar (geschat);
- Water: nb .

Gelet op het geschat verbruik wordt de inrichting wat betreft elektraverbruik gezien als grootverbruiker. Voor gas als kleinverbruiker.

Uit de beoordelingsnotitie blijkt dat,et de nieuwbouw maatregelen getroffen zullen worden om het energieverbruik zo ver als redelijkerwijs haalbaar is te beperken. De best beschikbare technieken zullen worden toegepast.

Verder toetsing en beoordeling van dit aspect vindt plaats in de aanvraag om omgevingsvergunning.

2.11 Adviezen

Het besluit dient overeenkomstig artikel 7.8b, lid 5 van de Wet milieubeheer bekend te worden gemaakt. Belanghebbenden kunnen kennis nemen van de terinzagelegging middels publicatie van de zakelijke inhoud van het ontwerp in het huis-aan-huis blad "Midweek". Tevens is hiervan kennisgegeven middels het publicatiebord aan de voorkant van het gemeentehuis en op de website van de gemeente Leek (www.Leek.nl).

Daarnaast zal de mededeling van het besluit in de Staatscourant moeten worden gepubliceerd. Tegen de beslissing dat geen MER noodzakelijk is staat geen bezwaar en beroep open bij de Raad van State. Tijdens de procedure voor de te verlenen milieuvergunning kunnen belanghebbenden zienswijzen of beroep indienen tegen het (ontwerp)besluit en daarmee ook indirect tegen het besluit op de MER-beoordeling.

3 *Conclusie*

Uit de beoordeling is gebleken dat voor de wijziging en uitbreiding van het veehouderijbedrijf geen MER-rapport hoeft te worden opgemaakt.

Uit de beoordeling van de gegevens uit de beoordelingsnotitie is voldoende gebleken dat de inrichting inpasbaar is in haar omgeving. Het aanvullend laten uitvoeren van een MER-rapport heeft dan ook geen meerwaarde.

In de nog te verlenen milieuvergunning zullen voorschriften worden opgenomen om te waarborgen dat de inrichting zijn verplichtingen ter bescherming van de omgeving nakomt.

BESLUITEN:

1. Dat de milieumstandigheden die een rol spelen bij het wijzigen en uitbreiden van varkenshouderij A. Kroesbergen, Dwarshaspel 15 te Zevenhuizen en de afwezigheid van “belangrijke nadelige gevolgen die de voorgenomen activiteit voor het milieu kan hebben”, het uitvoeren van een MER geen toegevoegde waarde heeft. Het bevoegd gezag oordeelt dat voor de beoogde uitbreiding van de inrichting geen milieueffectrapportage noodzakelijk is.
2. een afschrift van dit besluit te zenden aan:
 - a. Varkenshouderij A. Kroesbergen, t.a.v. de heer A. Kroesbergen, Zevenhuisterweg 64, 9311 VC te Nieuw Roden (*aanvrager*);
 - b. Agrifirm Exlan, t.a.v. de heer L. Polinder, Postbus 1033, 7940 KA te Meppel (*adviseur aanvrager*);
 - c. Provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP te Groningen (*belanghebbende, kopie kennisgeving*);
 - d. Provincie Friesland, 20120, 8900 HM te Leeuwarden (*belanghebbende, kopie kennisgeving*);

Leek, d.d. 16 april 2013

Burgemeester en wethouders van Leek,

B.C. Hoekstra, burgemeester

H.K. Hofman, secretaris

Bijlage:

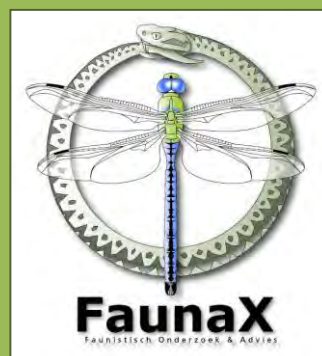
1. Aanmeldingsnotitie MER, ingekomen op 23 januari 2013.

BIJLAGE 3

2014

Ecologische quickscan

Dwarshaspel 15 te Zevenhuizen

COLOFON

BUREAU FAUNAX

Badweg 40 B
8401 BL Gorredijk

0513-435024
info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Ecologische quickscan Dwarshaspel 15 te Zevenhuizen

*Verkennde inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader van
de Flora- en faunawet*

Gorredijk, 26 maart 2014

In opdracht van:

Rho adviseurs voor leefruimte

Contactpersoon:

Mw. J. Poelstra

Uitvoering:

Bureau FaunaX

Veldwerk:

Mw. J. Arisz

Rapportage:

Mw. J. Arisz

Autorisatie:

Mw. W. de Boer

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging en karakteristiek	2
1.3	Opzet	5
2.	ECOLOGISCHE WET- EN REGELGEVING.....	6
2.1	Natuurbeschermingswet.....	6
2.2	Ecologische hoofdstructuur.....	6
2.3	Flora- faunawet	7
3.	RESULTATEN VELDBEZOEK.....	8
3.1	Flora.....	8
3.2	Vogels	8
3.2.1	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen	8
3.2.2	Overige broedvogels.....	8
3.3	Zoogdieren	9
3.3.1	Vleermuizen	9
3.3.2	Overige zoogdiersoorten	10
3.4	Amfibieën, reptielen en vissen	11
3.4.1	Amfibieën	11
3.4.2	Reptielen.....	11
3.4.3	Vissen.....	11
3.5	Ongewervelden	11
4.	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	12
4.1	Overzicht beschermde soorten	12
4.2	Samenvatting, effectbespreking en aanbevelingen	12
5.	BRONNEN EN LITERATUUR.....	14
BIJLAGE I DE FLORA- EN FAUNAWET.....		15
	Algemene zorgplicht.....	15
	Verbodsbepalingen	15
	Omgaan met beschermde soorten	15
	Vogels	16
	Zorgvuldig handelen.....	16

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op het perceel aan de Dwarshaspel 15 te Zevenhuizen is nieuwbouw voor vleesvarkens voorzien. Hiervoor worden in ieder geval drie bestaande stallen gesloopt. Het is mogelijk dat ook een vierde stal (naast het woonhuis) en een kleine garage worden gesloopt. Het woonhuis (met aangebouwde schuur) blijft gehandhaafd. Figuur 1 geeft de ligging van het plangebied weer. De momenteel beoogde toekomstige inrichting van het plangebied is weergegeven in figuur 2.

Aangezien de beoogde werkzaamheden een ruimtelijke ingreep betreffen, is een toetsing aan de Flora- en faunawet een vereiste. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn via een korte ecologische beoordeling, een quickscan, getoetst aan de bepalingen van de Flora- en faunawet. In deze rapportage wordt verslag gedaan van de resultaten van deze beoordeling, waarbij adviezen zijn geformuleerd hoe te handelen conform de bepalingen in de Flora- en faunawet.

Figuur 1. Luchtfoto van het onderzochte plangebied (bron: BingMaps).

Figuur 2. Momenteel beoogde nieuwe locatie van de varkensstal (groen omlijnde vlak), gegevens: Rho adviseurs voor leefruimte.

1.2 Ligging en karakteristiek

Het plangebied bestaat uit het perceel aan de Dwarshaspel 15 te Zevenhuizen. Op dit perceel zijn vier stallen aanwezig, een woonhuis met aangebouwde schuur en een kleine garage. In de bestaande situatie worden op het agrarische bedrijf al vleesvarkens gehouden.

Van de aanwezige opstallen op het terrein worden drie stallen in ieder geval gesloopt (figuur 3 en 4). Deze stallen staan naast elkaar op het terrein en zijn alle drie opgetrokken uit baksteen met dakbedekking die bestaat uit golfplaten. De stallen zijn relatief oud en ontstane gaten en spleten zijn deels afgedicht met schuim. Een deel van deze stallen kent een spouwmuur.

Mogelijk worden ook de kleine garage (figuur 5) en een vierde stal (figuur 6) gesloopt. Ook deze beide gebouwen zijn opgetrokken uit baksteen en kennen ook dak beplating. De garage heeft daarnaast houten sierbeplating. De woning, die blijft gehandhaafd, is opgetrokken uit baksteen en kennen een dak met dakpannen. De aan het woonhuis gebouwde schuur heeft weer dak beplating.

Verder bevinden zich op het terrein erfbeplanting, gazon, weiden, droge greppels, een deel van een doorgaand watervoerende watergang en een rij berken.

Langs de noordzijde van het plangebied bevindt zich de Dwarshaspel. Het perceel wordt verder omringd door agrarische percelen met her en der verspreid woonhuizen en agrarische bedrijfsgebouwen. Het gebied wordt verder omringd door verspreid liggende bosopstanden, het natuurgebied de Bakkeveensterduinen en kernen als Bakkeveen en Zevenhuizen.

Figuur 3. De drie te slopen stallen gezien vanaf de oprit.

Figuur 4. Achterzijde van één van de te slopen stallen.

Figuur 5. Losstaande garage, welke mogelijk wordt gesloopt.

Figuur 6. Impressie van de voorzijde van het terrein, met links op de foto de mogelijk te slopen vierde stal en rechts op de foto een deel van het woonhuis met de aangebouwde schuur.

1.3 Opzet

In opdracht van de Rho adviseurs voor leefruimte is door Bureau FaunaX, op basis van een veldbezoek en ecologisch inzicht, een beschouwing opgesteld over de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten en habitats binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden. Op 20 maart 2014 is deze ecologische beoordeling in de vorm van een quickscan uitgevoerd. Daarbij is onderzocht of zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde plant- of diersoorten bevinden of hiervoor geschikte biotopen of habitats aanwezig zijn. Het onderzoek is uitgevoerd door het gehele terrein visueel te inspecteren op geschikte habitats voor of aanwijzingen van beschermde soorten.

Deze ecologische beoordeling geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Komen er binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden (biotopen van) beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet voor?
2. Wat zijn de mogelijke effecten van de realisatie van de initiatieven en het in gebruik hebben ervan op deze beschermde natuurwaarden?
3. Voor welke soorten en habitats wordt de wet mogelijk overtreden en hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
4. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkómen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 5.

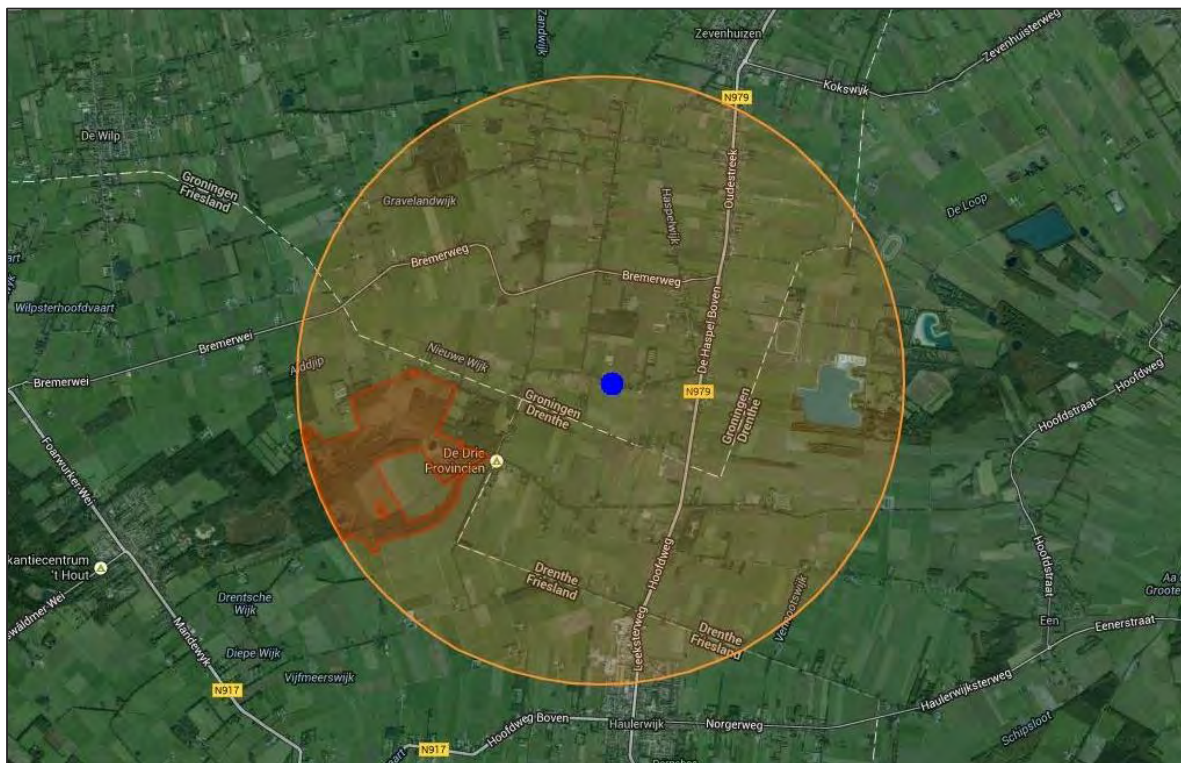
2. ECOLOGISCHE WET- EN REGELGEVING

Alle ruimtelijke ingrepen in Nederland dienen aan de ecologische wet- en regelgeving te worden getoetst. De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in twee delen: gebiedsbescherming en soortbescherming. Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Natura 2000-gebieden, natuurreservaten en andere in bestemmingsplannen aangeduide natuurgebieden. De soortbescherming valt onder de Flora- en faunawet (zie bijlage).

2.1 Natuurbeschermingswet

De bescherming van de Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor of verband houden met het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen getoetst te worden aan de Natuurbeschermingswet. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval dat de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering mogelijk negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is/wordt aangewezen.

Het plangebied ligt in de nabijheid van het Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen (figuur 7). Het is niet duidelijk of voor dit project een toetsing aan de Natuurbeschermingswet heeft plaatsgevonden. Mogelijk is een toetsing aan de Natuurbeschermingswet wel aan de orde. Neem voor meer informatie contact op met de provincie.

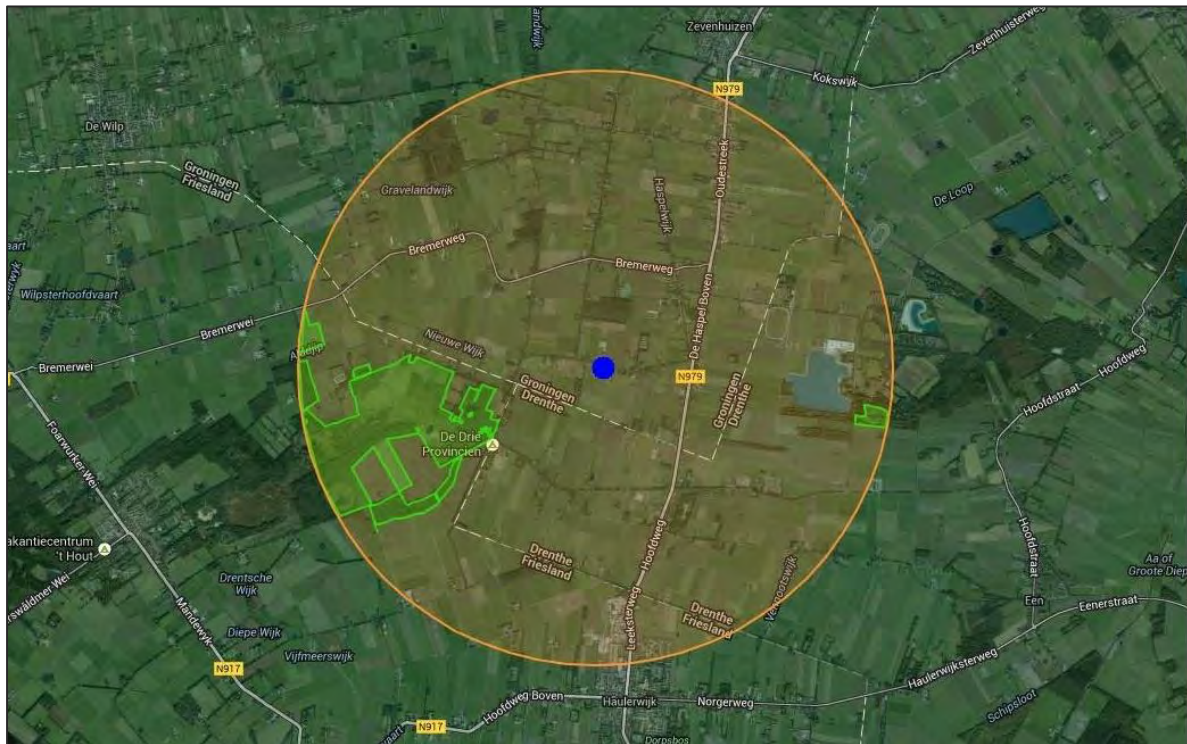

Figuur 7. Ligging van het plangebied (blauwe stip) ten opzichte van het Natura-2000 gebied Bakkeveense Duinen (oranje vlak binnen de oranje cirkel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl>).

2.2 Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is onderdeel van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van de EHS plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.

Het plangebied ligt niet binnen de EHS (figuur 8). Toetsing aan de EHS is derhalve niet aan de orde.

Figuur 8. Ligging van het plangebied (blauwe stip) ten opzichte van de EHS (groene vlakken in oranje cirkel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl>).

2.3 Flora- faunawet

De Flora- en faunawet beschermt in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Het is niet toegestaan planten te plukken en dieren te doden, te vangen of te verstoren die onder de Flora- en faunawet vallen. Naast deze verbodsbepalingen is de zorgplicht opgenomen die voor alle dieren geldt. De zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen mag hebben voor dieren.

De dier- en plantensoorten die zijn opgenomen op de Flora- en faunawet zijn onderverdeeld in drie tabellen, waarbij de soorten op tabel 1 het lichtst beschermd zijn en die op tabel 3 het zwaarst. Vogels hebben een aparte status. Alle inheemse in Nederland broedende vogelsoorten zijn tijdens de broedperiode zwaar beschermd. Tevens is er een groep vogelsoorten aangewezen waarvan het nest het gehele jaar, dus ook buiten de broedtijd, beschermd is. Deze groep is weer onderverdeeld in vijf categorieën. Een nadere toelichting over de Flora- en faunawet is terug te vinden in bijlage I bij dit document.

3. RESULTATEN VELDBEZOEK

3.1 Flora

Op de planlocatie zijn geen beschermde plantensoorten te verwachten. Op de niet verharde terreindelen zijn soorten als Engels raaigras, paarse dovenetel, distel, brandnetel, paardenbloem, kleeftkruid en ridderzuring aanwezig. De aangetroffen soorten zijn alle algemene soorten van een redelijk voedselrijke omgeving. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling en de locatie van het plangebied binnen gangbaar agrarisch gebied kan voorkomen van beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

3.2 Vogels

3.2.1 *Vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen*

Tijdens het veldbezoek waren op het perceel huismussen aanwezig. Eén hiervan verdween met nestmateriaal onder het dak van de woning. Tijdens het veldbezoek zijn geen aanwijzingen gevonden dat de huismussen een van de (mogelijk) te slopen stallen benutten als nestlocatie. Omdat deze door de aanwezige enkele dak beplating ook minder geschikt zijn dan de woning, worden nestplaatsen in de stallen uitgesloten.

Omdat de locatie midden in het landelijk gebied ligt, is de aanwezigheid van gierzwaluw uit te sluiten. Gierzwaluw is namelijk gebonden aan bebouwd gebied.

In het plangebied zijn geen nestplaatsen aanwezig van andere soorten vogels opgenomen in de categorieën 1 tot en met 4 van de lijst met jaarrond beschermde soorten, zoals roofvogels of uilen.

In de stal naast de woning is één nest aanwezig van de boerenzwaluw. Boerenzwaluw is opgenomen in categorie vijf van de lijst met jaarrond beschermde soorten. Omdat in het plangebied sprake is van één broedpaar zijn er naar verwachting voldoende alternatieve locaties in de omgeving beschikbaar.

Daarnaast werd tijdens het veldbezoek een foeragerende boomkruiper waargenomen. Deze verliet echter vrij snel het plangebied, waardoor naar verwachting de nestplaats buiten het plangebied gevestigd is. Andere vogelsoorten uit categorie vijf zijn niet waargenomen, maar mogelijk zouden soorten als kool- en pimpelmees in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Door de aanwezigheid van erfbeplanting bij omringende opstallen en langs de Dwarshaspel, zijn ook voor deze soorten naar verwachting voldoende alternatieve broedlocaties voorhanden.

3.2.2 *Overige broedvogels*

Op het perceel zijn tijdens het veldbezoek naast de hierboven genoemde soorten ook de broedvogels holenduif, spreeuw en witte kwikstaart waargenomen. De eigenaar gaf aan dat holenduif in de stal naast het woonhuis nestelt. Het is niet duidelijk waar de witte kwikstaarten en de spreeuwen nestelen, dit kan zowel in de stal naast het woonhuis zijn of in de aangebouwde schuur van het woonhuis zelf. In het dak van deze schuur waren ook meerdere nesten aanwezig (figuur 9).

Het is mogelijk dat tijdens het broedseizoen nog enkele andere soorten broedvogels gebruik maken van het plangebied. Aan en rond de stallen waren bijvoorbeeld veel uitwerpselen van vogels aanwezig, waardoor nestplaatsen hierin niet uit te sluiten zijn. Het kan hierbij zowel gaan om gebouwbewonende soorten (bijvoorbeeld zwarte roodstaart) als soorten die gebruik maken van de groenelementen in het plangebied.

Figuur 9. Nesten onder het dak van de aan het woonhuis gebouwde schuur.

3.3 Zoogdieren

3.3.1 Vleermuizen

Voor gebouwbewonende vleermuissoorten (alle soorten Ff-wet, tabel 3) zijn de opstallen op het terrein geschikt. Een deel van de stallen beschikt over een spouwmuur. De aanwezige constructies laten lokaal ruimte tot de spouw, zoals in een raamkozijn van een van de te slopen stallen (figuur 10). Spouwmuren zijn normaliter geschikt als jaarrond verblijfplaats voor vleermuizen. Er wordt echter verwacht dat de stal in de winter relatief warm is voor de varkens. Als dat het geval is dan is de spouwmuur niet geschikt als winterverblijfplaats, aangezien deze een stabiel en koel klimaat vereisen.

Daarnaast laten de stallen lokaal ruimte tussen bakstenen en/of betimmering. De losse garage, waarvan nog niet bekend is of deze wordt gesloopt, kent voor vleermuizen toegankelijke houten sierbeplating. Dit soort constructies zijn, vanwege de beperkte buffercapaciteit enkel geschikt als zomer- of paarverblijf.

In de groenelementen op het terrein zijn geen bomen met voor vleermuizen geschikte holten aanwezig, verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten zijn daarom uit te sluiten.

Binnen het plangebied bevinden zich geen vliegroutes van vleermuizen. De aanwezigheid van de varkens zorgt voor een hoog aanbod aan insecten, waardoor naar verwachting gebruik gemaakt wordt van het plangebied om te foerageren. Langs de Dwarshaspel staan de nodige bomen, waardoor eventueel aanwezige vleermuizen niet enkel gebonden zijn aan het perceel zelf, maar ook omringende erven en singels kunnen bereiken. Er is op het perceel derhalve geen sprake van essentieel foerageergebied.

Figuur 10. Vanuit het kozijn voor vleermuizen vrij toegankelijke spouwmuur in één van de te slopen stallen.

3.3.2 Overige zoogdiersoorten

De stallen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor steenmarter, door de aanwezigheid van de varkens en de hygiënemaatregelen die hierbij horen. Ook andere zwaarder beschermde zoogdiersoorten (behalve vleermuizen) kunnen binnen het plangebied worden uitgesloten. Het plangebied bevindt zich in een agrarische omgeving en wordt hierdoor begrensd door ongeschikt leefgebied. Ook op het perceel zelf ontbreekt voldoende dekking voor zwaarder beschermde zoogdiersoorten.

Binnen de plangebied kunnen wel enkele licht beschermde zoogdiersoorten worden verwacht. De groenelementen en de droge greppels bieden geschikt leefgebied en dekking voor soorten als huisspitsmuis, bosspitsmuis, veldmuis en egel. Mogelijk zouden nog een soorten als wezel en hermelijn voor kunnen komen. Dit betreft in alle gevallen soorten opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet.

3.4 Amfibieën, reptielen en vissen

3.4.1 *Amfibieën*

Zwaar beschermde amfibieën worden niet verwacht binnen het plangebied. De watergang die parallel aan de Dwarshaspel loopt, is zeer voedselrijk. Deze watergang vormt ongeschikte habitat voor zwaar beschermde amfibiesoorten. In de directe omgeving zijn ook geen andere geschikte voortplantingwateren voor deze soorten aanwezig, waardoor ook landhabitat van zwaar beschermde amfibiesoorten kan worden uitgesloten.

De watergang zou nog wel voortplantingwater kunnen vormen voor enkele algemene amfibiesoorten als bruine kikker en bastaardkikker (tabel 1 van de Flora- en faunawet). De groenelementen in het plangebied zouden voor deze soorten daarbij geschikte landhabitat kunnen vormen.

3.4.2 *Reptielen*

Het plangebied wordt omringd door gangbaar beheerd agrarisch gebied. Het plangebied is hierdoor omgeven door voor reptielen ongeschikte habitat en is hierdoor onbereikbaar voor alle beschermde reptielsoorten. Voorkomen van alle beschermde reptielen in het plangebied kan daardoor worden uitgesloten.

3.4.3 *Vissen*

De watergang die parallel aan de Dwarshaspel loopt is zeer voedselrijk. Deze watergang vormt ongeschikte habitat voor beschermde vissoorten, waardoor voorkomen van beschermde vissoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

3.5 Ongewervelden

Beschermde ongewervelden worden niet verwacht binnen het plangebied. Binnen het plangebied komen geen waardplanten van beschermde vlinders voor, noch geschikte habitat voor zwaarder beschermde libellen, kevers, of voor aquatische soorten.

4. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

4.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus (voor betekenis zie bijlage) binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Flora- en faunawet zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn dan ook alleen de soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus en de geplande ontwikkeling mogelijk van negatieve invloed is.

Tabel 1: Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.
Beschermingsstatus Flora- en faunawet: T 1 = Tabel 1; Licht beschermd, T 2 = Tabel 2; Middelzwaar beschermd, T3 = Tabel 3; Zwaar beschermd

Soortgroep	Soort	Aanwezig	Potentieel voorkomend	T 1	T 2	T3	Cat. Vogel lijst
Vogels	Huismus (woonhuis)	x				x	2
	Boerenwaluw (stal naast huis)	x				x	5
	Broedvogels in algemene zin (stallen, woonhuis en groenelementen)	x	x			x	
Zoogdieren	Gebouwbewonende vleermuizen		x			x	
	Egel		x	x			
	Algemene muizensoorten		x	x			
Amfibieën	Bruine kikker		x	x			
	Bastaardkikker		x	x			

4.2 Samenvatting, effectbespreking en aanbevelingen

- Vogelsoorten met jaar rond beschermde nestplaatsen*

In de stal naast het woonhuis is een nestplaats van de boerenwaluw aanwezig. Het is nog niet duidelijk of deze stal wordt gesloopt. Vindt sloop plaats, dan zal dit buiten het broedseizoen uitgevoerd moeten worden, om verstoring van broedgevallen te voorkomen.

- Broedvogels in algemene zin*

Alle broedvogels in Nederland tijdens de broedtijd beschermd; hun nesten en legsels mogen niet worden verstoord of vernield. Door te werken buiten het broedseizoen (globaal de periode 15 maart – 15 juli) kan grotendeels voorkomen worden dat dit gebeurt. Echter, indien blijkt dat er een vogel aan het broeden is, ook buiten de genoemde periode, dan moet worden gewacht totdat deze hiermee klaar is en uit eigen beweging is vertrokken. Indien men vóór het broedseizoen begonnen is met de werkzaamheden en redelijkerwijs kan worden aangenomen dat tijdens deze werkzaamheden geen vogels tot broeden zijn gekomen, dan is het toegestaan om in het broedseizoen door te werken.

Binnen het plangebied kunnen enkele broedvogels worden verwacht in zowel de opstallen als de groenelementen. Met broedvogels zal daarom rekening moeten worden gehouden met het uitvoeren van sloopwerkzaamheden en eventuele werkzaamheden aan groenelementen op het terrein.

- *Vleermuizen*

Binnen het plangebied kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten voorkomen, omdat de stallen geschikt en toegankelijk zijn voor vleermuizen. Een deel van de te slopen stallen beschikt over een spouwmuur en er zijn lokaal kieren en spleten in muren en betimmering aanwezig. Spouwmuren zijn geschikt als jaarrond verblijfplaats voor vleermuizen, mits het niet te warm is. Als de stal in de winter zeer warm is, dan geldt dat de spouwmuur minder geschikt is als winterverblijfplaats. Ook de losse garage is geschikt voor vleermuizen, hiervan is nog niet duidelijk of deze gesloopt wordt. Met de beoogde sloop van (in ieder geval) het merendeel van de aanwezige stallen verdwijnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen. De aan- dan wel afwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied zal moeten worden bepaald door nader onderzoek tijdens de actieve periode van vleermuizen (mei - september). Voor de juridische houdbaarheid van het vleermuisonderzoek, wordt dit uitgevoerd conform de laatste versie van het Vleermuisprotocol (27-03-2013), opgesteld door de GaN, het NGB en de Zoogdierverseniging. Mocht de planvorming nog wijzigen en de schuur en garage ook gesloopt worden, dan zullen deze ook betrokken moeten worden bij dit nader onderzoek.

- *Licht en niet beschermde soorten: de zorgplicht*

Er wordt een aantal licht beschermde zoogdiersoorten verwacht in het plangebied. Voor schade aan licht beschermde soorten geldt in principe een vrijstelling. De zorgplicht (zie Bijlage I) van de Ff-wet schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door voorafgaand aan de werkzaamheden vegetatie kort af te maaien zodat dekking voor kleine zoogdieren verdwijnt en zij zo bewogen worden ergens anders hun heil te zoeken.

- **Broedvogels:** Werken buiten het broedseizoen (ongeveer tussen maart en eind juli), anders inschakelen ecologische begeleiding.
- **Vleermuizen:** Nader onderzoek volgens vleermuisprotocol (mei - oktober).
- Overige soorten: Naleven **zorgplicht**.

5. BRONNEN EN LITERATUUR

Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.
Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en
www.netwerkgroenebureaus.nl

www.telmee.nl

www.waarneming.nl

www.drloket.nl

www.synbiosis.alterra.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

BIJLAGE I DE FLORA- EN FAUNAWET

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Hierin is de soortbescherming vastgelegd. Hiermee is ook de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. De volgende wetsartikelen- en bepalingen uit deze wet zijn, in het onderhavige geval, relevant:

Algemene zorgplicht

De zorgplicht (artikel 2) houdt in dat eenieder dient te voorkomen dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen heeft voor alle in het wild levende planten en dieren. Als dat niet mogelijk is, dienen die gevolgen zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt te worden. De zorgplicht geldt altijd en overal, zowel voor beschermde als onbeschermde soorten. Bij overtreding zijn er overigens geen sancties.

Verbodsbepalingen

- Artikel 8 verbiedt het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Artikelen 9 tot en met 12 verbieden het doden, verontrusten, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren, dan wel het beschadigen, vernielen, uithalen of verstoren van hun nesten, holen of andere voortplantings-, vaste rust- of verblijfplaatsen.

➤ Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen.

Omgaan met beschermde soorten

Op 23 februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 van de Flora- en faunawet in van kracht geworden. Voor het verkrijgen van vrijstellingen. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in **drie beschermingscategorieën** (Tabellen 1, 2 en 3). **Vogels** vallen hierbuiten en worden apart behandeld. Deze nieuwe indeling is bepaald door de zeldzaamheid of de mate van bedreiging van de beschermde soorten in Nederland, waarbij ook beschermde soorten van de Europese Habitatrichtlijn zijn ingepast. Het betreft de volgende beschermingscategorieën ingedeeld in drie tabellen:

1. Tabel 1: Licht beschermde soorten:	vrijstelling
2. Tabel 2: Middelzwaar beschermde soorten:	gedragscode of ontheffing
3. Tabel 3: Zwaar beschermde soorten:	ontheffing

Tabel 1-soorten: Dit betreft een aantal licht beschermde, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht. Voor schade aan deze soorten geldt op voorhand een *vrijstelling*, mits bij ingrepen sprake is van bestendig beheer- en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als dit niet het geval is, moet er alsnog een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (de lichte toets).

Tabel 2 –soorten: Beschermde soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar kan worden gewerkt volgens een door het Ministerie goedgekeurde *gedragscode*. De gedragscode moet vermelden hoe bij het uitvoeren van de werkzaamheden schade aan planten en dieren en hun verblijfplaatsen wordt voorkomen of zoveel mogelijk wordt beperkt. Er moet *aantoonbaar* volgens een goedgekeurde *gedragscode* worden gewerkt om te voldoen aan de bewijslast. Dit betekent dat de werkprocessen gedocumenteerd dienen te worden.

Als er nog geen gedragscode is of niet volgens een gedragscode gewerkt wordt, moet bij overtreding van de artikelen 8 – 12 van de Flora- en faunawet alsnog een ontheffing worden aangevraagd. De toetsing die dan dient plaats te vinden, betreft een 'lichte toets'. Hierbij wordt alleen getoetst of de activiteiten de gunstige staat van instandhouding van een soort in gevaar brengen. Deze toets vereist dat er inzicht moet zijn in de betekenis van het plangebied als leefgebied voor de soort in relatie tot de omliggende

populaties. Als dit inzicht niet bestaat, dient daar onderzoek naar plaats te vinden. Dat kan betekenen dat ook onderzoek buiten het plangebied noodzakelijk is. Daarnaast moet worden voldaan aan de zorgplicht

Tabel 3-soorten: Dit betreft de meest zwaar beschermde soorten (waaronder soorten die vermeld zijn in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn). Een ontheffingsaanvraag voor eventuele schade aan deze soorten wordt getoetst via een zogenaamde 'uitgebreide toets'. Voor het verkrijgen van een *ontheffing* moet aan vier criteria worden voldaan:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang
- 2) er is geen alternatief voor de ingreep
- 3) de ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 4) er wordt voldaan aan zorgvuldig handelen (zie paragraaf 'Zorgvuldig handelen' hieronder).

Vogels

Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Voor vogels geldt tijdens het broedseizoen een algemene bescherming, waarbij het verboden is vogels en hun nesten in het broedseizoen te verstoren. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden, aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn.

Naast de bescherming tijdens het broedseizoen, is in 2009 voor vogels een aangepaste lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn. Dit betreft vogelsoorten die de nestplaats jaarrond gebruiken of soorten die jaarlijks terugkeren naar hetzelfde nest. De lijst met vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen bestaat uit vijf categorieën:

- 1) Nesten die, behalve tijdens het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
- 2) Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
- 3) Nesten van vogels, zijnde niet koloniebroeders, die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
- 4) Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet tot nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
- 5) Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving ervan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie zijn niet onder alle omstandigheden jaarrond beschermd, maar vragen wel extra onderzoek. Middels een omgevingscheck zal voor deze soorten onderzocht moeten worden of voldoende alternatieve nestgelegenheid beschikbaar is. Ook kan sprake zijn van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die nesten van vogelsoorten uit deze categorie wel jaarrond beschermd maken.

Een ontheffingsaanvraag voor vogels wordt getoetst middels een 'uitgebreide' toets.

Zorgvuldig handelen

Zorgvuldig handelen (artikelen 2b, 2c, 2d en 16 c AMvB) is gekoppeld aan de beschermde soorten waarvoor ontheffing kan worden aangevraagd en gaat een stapje verder dan de zorgplicht. Niet zorgvuldig handelen is strafbaar. Zorgvuldig handelen vereist altijd een inspanning om te overzien wat de beoogde ingreep voor gevolgen kan hebben. Een initiatiefnemer moet altijd vooraf inventariseren welke beschermde (niet vrijgestelde) soorten aanwezig zijn in een gebied waar een ingreep wordt gepland. Ook moet de initiatiefnemer in redelijkheid alles doen of juist laten om te voorkomen, of

zoveel mogelijk beperken, dat de artikelen 8 – 12 van de Flora- en faunawet worden overtreden. Een belangrijke eerste stap daartoe is bijvoorbeeld een juiste planning van de werkzaamheden, om te voorkomen dat dieren in de voortplantingstijd verstoord worden.